

Remasetter Robert
Budapest

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPLAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-szegei Ernő, Strada Matei Milo 5.

Szerda, 1935. május 29.

5695. EV. | XVIII. EVH.
I. JAR 26. | 118. SZAM.

Alkotmányos támadás Roosevelt ellen

A washingtoni legfelsőbb bíróság alkotmányellenesnek minősítette azt a teljhatalmu felhatalmazást, amelyet az amerikai parlament és az amerikai nép többsége Rooseveltnek, az Egyesült Államok elnökének ajándékozott.

Nem ismerjük az legfőbb amerikai bíróság intencióját eme döntés kimondásában. Nem ismerjük az amerikai alkotmány jogparagrafusait és így nem mondhatunk véleményt arról, hogy ez a döntés jogosult-e vagy sem. Szabad államban nagyon is elképzelhető, hogy az ugynevezett független bíróság a nép kegyeitől függő kormány intézkedéseit is dezavválja. Csupán annak a kérdésnek eldöntése nehéz, hogy a gyakorlati élet követelményei szempontjából mi fontosabb: a nép akaratának teljesülése, vagy pedig az életlen kívül álló bíróságok megállapítása abban az irányban, hogy a néptöbbség akaratának érvényesülése-e az alkotmányos, vagy pedig az alkotmány írott betűi állanak föl a néptöbbség akaratának?

Hisszük, hogy abban a döntő jelentőségű perben, mely most a washingtoni legfőbb bíróság és az amerikai nép többsége között indult meg, végül is az alkotmány forrása: a nép lesz a nyertes.

Tagadhatatlan, hogy Roosevelt nem az amerikai alkotmány írott malasztja, hanem az amerikai nép létszámával szembe fordított elmei óriási lelkesedéssel az elnöki székbe. Hoover elnök uralma alatt Amerikát egy, az amerikai történelemben nem ismert méretű és tartamu válság rázta meg. A new-yorki tőzsdén 1929 őszén katasztrofális gyorsasággal kezdtek zuhanni az árak. Magasfokú láz ütött ki Mammon arculatán és ez a láz nemcsak a keresetből élő tömegek egzisztenciáját rombolta szét milliószámra, hanem milliókat, paloták urait dobta ezer-számra a nincstelenség mélyseibe.

Amikor Hoover mandátuma lejárt és az új elnökválasztáson Rooseveltet választották meg elnöké, Amerika 130 milliós népének egyhatodrésze már közégsúlyból tengette életét.

Roosevelt elnök, akit számosan tévesen könyvelnek el baloldali politikusként, felismerte azt az óriási veszélyt, amely a magántulajdon rendszerét fenyegeti, ha nem akad erős kéz, amely saját érdekében megfékezi az amerikai kapitalizmus kíméletlen urainak habzószóló kedvét és semmire és senkire nem tekintő individualizmusát.

Eme veszély felismerése teremtette meg az N. R. A.-t, az amerikai nemzeti újjáépítés szervezetét, amely Amerikai történelemben először igyekezett a tőke és a munka kiegyenlíthetetlen látszó ellentétét a nemzeti harmonia érdekében kiegyenlíteni a dollár leértékelésével, az árak szabályozásával, a spekuláció megfékezésével irányított célt szabni a különben érintetlenül hagyott kapitalista termelési rendnek.

Ezek az intézkedések elsősorban arra irányultak, hogy általuk lehetségessé váljék az 1926—27-es évek árszínvonalának visszaállítása, amivel — Roosevelt hite szerint — vissza fog térni a bérszínvonal magassága is. A bérszínvonal helyreállítása meg fogja teremteni a tömegek régi vásárlóképeségét és a vásárlóképeség automatikusan fogja megindítani a termelést. A termelés megindítása érdekében még további intézkedések is követhetnek. Leszállították a munkaidőt, megállapították a minimális bérek szintjét, eltiltották a gyermekmunkát és az iparokban dúló szennykonkurrencia letörésére szigorú rendeleteket adtak ki.

A szenátus nemrégiben négy millió 800 ezer dollárt szavazott meg közmunkákra. Roosevelt és munkatársainak kétségtelen jóhiszeműsége és csodálatos energiája azonban nem járt azzal az eredménnyel, amelyet vártak tőle.

Legelőször a tőkeket indították a sajtóban, a parlamentben, a szenátusban pergőtűzet Roosevelt ellen. Terhére írták, hogy gátat vet a korlátlan kizsákmányolásnak és a tőke korlátlan hatalmának.

De a munkásság körében sem váltottak ki nagy meglepődést Roosevelt intézkedései. A munkanélküliség megszüntetésére tett ígéreteket nem teljesítették be s a megállapított

Lemondott a cseh kormány

Hlinka pártjának és az iparospártnak belépését kombinálják az új cseh kormánykoalícióba. Milyen lesz az új képviselőház végleges összetétele

Prága, május 28. A cseh kormány ma délelőtt minisztertanácsot tartott, amelynek folyamán elhatározták a kormány lemondását. Malypetr miniszterelnök a minisztertanács ülése után gépkocsin Laniba utazott, ahol Massaryk köztársasági elnök kihallgatáson fogadta és ezalkalommal előterjesztette kabinetje visszalépését.

A kormány lemondása a választások eredménye miatt vált szükségessé, miután az eddigi kormánykoalíció pártjai elvesztették a képviselőházban többségüket és szükségbe mutatkozott annak, hogy más, kisebb töredékpártokat is bekapcsoljanak a kormányzásba.

Prága, május 28. A tót felföldön a tegnapi választás eredményeként a tartományi tanács összetétele a következő lesz: cseh agrárpárt 8, cseh szociáldemokrata-párt 4 (ezelőtt 3), cseh nemzeti szocialista-párt 1, kommunisták 5, Hlinka pártja 11 (ezelőtt 9), iparospárt 1 (ezelőtt —), ma-

gyar ellenzék 5 (ezelőtt 6), tót nemzeti párt 1 mandátum. Más párt nem jutott helyhez. A nemzeti gyűlés pártja és a zsidópárt Szlovénzkóban egy-egy mandátumukat elvesztették. — A képviselőház végleges összetétele az alábbi lesz: agrárpárt 45, cseh iparpart 17, nemzeti egyesülés 17, fasiszták 6, Hlinka pártja 22, szudetanémetek 44, német szociáldemokraták 11, német agrárpárt 5, német keresztény szocialisták 6, kommunisták 30, magyar ellenzék 9. A szenátus mandátumainak megoszlása a következő: agrárpárt 23, cseh szocialisták 20, cseh nemzeti szocialisták 14, néppárt 11, iparospárt 8, nemzeti egyesülés 9, Hlinka pártja 21, szudetanémetek 23, német szociáldemokraták 6, német keresztény szocialisták 3, kommunisták 16, magyar ellenzék 6 mandátum.

Prágai jelentés szerint Hlinka pártjának és a cseh iparospártnak a kormánykoalícióba való belépését kombinálják.

A pénz és az áru

A gazdasági válságok a nagyközönség előtt főleg valutáris vonatkozásaikban jelentkeznek és a tömegek a krízist a pénzen keresztül érzik és ismerik meg. Az áru olcsó, vagy drága, van kereslet irányában, vagy nincs, azaz eladható, vagy nem adható el. A pénz szerepe a gazdasági válságokban inkább passzív, mert a legtrikább esetekben történik meg, hogy maga a pénz legyen a válság oka. De minthogy a pénz bizonyos mértékig a gazdasági válságok barométere, nem nehéz megérteni, hogy miért csaknem mindig a válság időszakában a közvélemény és a kormányok többé, vagy kevésbé korrekt valutáris műveletekben keresik a segítséget és a gyógyírt.

Az ismert válságok története az ókortól kezdve mindmáig, egyetlen esetet sem regisztrál, amelyben a valutáris műveletek a tömegek által kívánt eredményhez vezetnek volna. A kormány véghezvitte a tömegek akaratát anélkül, hogy sikerült volna a válság gyökeréig hatolni és annak kihatásait megszüntetni.

Ennek ellenére sem igen fordult elő, hogy valamely gazdasági válság által sarokba szorított kormány ne próbálkozott volna a valutáris gyógyítással. Az, ami napjainkban szemünk előtt megy végbe a pénznemek devalorizálás körül, megerősíteni látszik ezt az általános szabályt. A kormányok engednek a közvélemény presziójának és a válságtól megkínzott tömegek közé dobják a megkönnyebbülés illúzióját, amelyet a valuta szent szabályainak figyelmen kívül hagyása mellett gyártott bankjegyekkel szereznek meg. A gazdasági válság tényeinek és eseményeinek sodrásában élve, csak nehezen tudják magukat kivonni az illetékesek a varázs alól, amelyet az inflációs pénz által ígért gazdaság nyújt. Eppen ezért nincs mit csodálni azon, hogy az Egyesült Államok kísérlete a dollár devalorizálásával utanzókra talált és a pénzüket leértékelő országok száma folytonosan nő, holott az amerikai kísérlet gyakorlati eredményei a semmivel egyenlők és bár Roosevelt is megmaradt a papírpénz régi aranyfedezete mellett.

Legújabbán Belgium lépett rá erre az utra. A belga kísérlet eredményei még csak ki sem kristályosodtak, és máris arra igyekeznek egyesek felhasználni, hogy példaképpen állítsák a devalorizálás érdekében a többi országok elé. A valuta devalorizálása, mint minden paliatívum, kétségtelenül átmeneti könnyebbséget hoz. Ez a megkönnyebbülés különösképpen a kormányoknak használ, mert áldozatokat kér azoktól a társadalmi osztályoktól, amelyekkel a tömegek nem szimpatizálnak és amelyeknek nincs elegendő politikai súlyuk ahhoz, hogy jogaik tiszteltetését tartásuk kikényszerítsék. Az is megtörténik néha, hogy a devalorizálás által megkínzott áldozatokat nagyrésztben más országokra hárítják. Ez történt az angol devalorizálással, amely áldozatokat kért a tisztviselőktől, rentierektől és fontbirtokosoktól, de kompenzálták őket a mezőgazdasági és nyerstermelő országok kárára, amelyek az angol piacot ellátják és amelyek nem tudván ellentánni, kénytelenek voltak áruikért a devalorizált angol fontot elfogadni anélkül, hogy áruikat emelték volna. Ez a magyarázata annak, hogy Angliában az élet nem drágult meg és hogy a fizetéseket a font devalorizálásához mérten csak elenyésző mértékben kellett felelni.

Belgiumban az árak emelkedése hasonlóképpen nem érte el a belga frank leértékelésének mértékét. Ha az árak emelkedésének ritmusa nem volt olyan heves, mint amíg az számítottak, úgy ennek oka nem az, mintha a devalorizálás csakugyan orvosolta volna a helyzetet, hanem egész más természetű tények játszanak közre, ame-

Göring megnyerte a bolgár királyt a revizionista politikának?

A porosz miniszterelnök elutazott Raguzába

London, május 28. Szófia jelentés szerint tegnap este a bolgár fővárosban az a hír terjedt el, hogy Göring Boris királlyal folytatott tárgyalásokat. Szófia diplomáciai körök egyáltalán nem tartják kizártnak, hogy Bulgária Oroszország ellen és a revizionista elvekhez fog orientálódni. Hangsúlyozzák, hogy Boris király igen figyelmesen fogadta Göringet és csak most derült ki, hogy egy bolgár küldöttség járt Berlinben. Politikai körök meg vannak győződve, hogy Göring tábornok titkos egyez-

mény megkötése érdekében akart tárgyalni Boris királlyal. Továbbá arról is tudnak, hogy Göring egyik legnagyobb bolgár kitüntetését kapta meg a királytól. Az uralkodó és a tábornok tegnap együtt tettek kirándulást a hegyekben és csak este hét órakor tértek vissza a fővárosba.

Scófia, május 28. Göring és kísérete az eredeti tervektől eltérően nem Athén, hanem Üszküb felé utazott el légi uton, ahonnan gépkocsin fogják folytatni útjukat Raguzába.

bériminimuról a munkásság körében az a vélemény alakult ki, hogy az akkor sem feleznék a szükségleteket, ha a dollár leértékelése következtében az élelmiszer-árak emelkedésnek gátat lehetne szabni.

Az adók súlya is egyre növekedett Amerikában. Az utóbbi időben az állam terhei is egyre elviselhetlenebbek lettek.

A nemrégiben megjelent amerikai statisztikák szerint azonban a tőkeket ama panaszra, hogy a N. R. A. intézkedései nem hozták meg a termelés emelését, ellenben elviselhetetlen terheket raktak a vállalatokra és a bankokra — egyáltalánban nem volt jogosult. Ha a kisebb vállalatok tönkre is mentek a válságban, ha a kisebb tőkeek váltalkozási lehetőségei az üzleti stagnációt nem is szüntették meg: az ország hetven legnagyobb vállalat 1933-ban 2.91 százalékos profit-emelkedést mutatott ki az 1932-es évvel szemben, noha forgalmuk csak 1.4 százalékkal emelkedett.

Ezzel szemben, bár Roosevelt valóban munkásbarát politikát folytat — a munkásszót a munkások sok tekintetben jogosultaknak mondhatók. A gyermekmunka eltörlése, a szervezkedés szabadságának és a kollektív szerződés kötésének biztosítása valószínűleg forradalmi lépés volt ugyan az osztályharcos mentalitás nélküli amerikai munkásság számára, viszont az is tagadhatatlan, hogy a munkaidő a válságban nem csökkent s a nyolc órás munkanap követelésénél nem jutott előbbre az amerikai szociálpolitika.

Roosevelt a tőkeket és munkások ellentéteinek Schyllája és Charibidése között mind-azideig mégis váltakozó szerencsével vezette

az Egyesült Államok ügyeit. Ha kellett, koncessziókat tett balfelé és koncessziókat tett jobb felé. Erőt mutatott barátai felé éppúgy, mint ellenségei felé.

Arra azonban aligha számított, hogy a washingtoni legfelsőbb bíróság lesz az, mely alkotmányellenesnek fogja nyilvánítani nagyratörő, becsületes terveit, amelyeknek önzetlensége vitán felül áll. Roosevelt számos tévedést követett el, de a tévedések mindenkor és mindenütt olyan tapasztalatok forrásai, amelyek tökéletesebb tettek felé vezetnek.

A washingtoni bíróság döntése hatalmas csapást mért Roosevelt elnök igyekezetére, de aligha tántorította el a kitűzött cél megvalósításától.

Roosevelt mögött az amerikai nép nyomorgó többségének akaratát és bizalmát áll, míg a washingtoni bíróság ítéletében lehetetlen meg nem látni azokat a befolyásoló erőket, amelyek hosszabbak, mint Allah karjai s amelyek nyilvánvalóan a Wallstreet uraitól származnak.

A nagy perben, amely most Roosevelt és a Wallstreet, illetőleg a Wallstreet és az amerikai nép többsége között indult meg, a végső szót mégsem a washingtoni legfelsőbb bíróság fogja kimondani. Roosevelt és hívei apellálni fognak a parlamentre és az amerikai nép akaratára. A harc nem lesz könnyű, sőt nagyon is elkeseredettné igérkezik. Ebben a harcban fog megmutatkozni, hogy az amerikai nép tud-e uralni saját akaratának s elég erős-e arra, hogy elnökét megvédi további olyan „alkotmányos” támadásoktól, melyek az alkotmány egyetlen forrása: a nép ellen irányulnak. (s. l.)

torátusok utján tebe
zmények felhivatna
figyelmet tanusít
mi támogatására
s alapokat az egyet
beiratkozáskor mind
nyilatkozatot fo
lárén, amelyben ün
át arra, hogy aláv
és az egyetemi szab
ezok alapján az egy
zozott határozatokna
egésztése szankciók
egészen a kizáratás
tanács és a numer
emközi tanács meg
műnikéje, amely
munk lesz visszatér
ket szeretnék megál
ni és politikai” jelle
melyek mögött a r
egyetemekre való
a rektorok és de
odott a nyitl állás
hivatalos kommün
etően céloz arra, h
hajlandó igazsá
csak éppen a diák
Ez a tonus termés
na, hogy akár pillan
lakokat ettől a köve
tásával kapcsolatos
m már sokkal hatá
hangja. Ezek az
eg alkalmasak lesz
sák a nyugalmat

B SPOR

Haggibbor 6 győz.
resti 5 győz.
resti 5 győz.
resti 4 győz.
soara 3 győz.
rsitarea 2 győz.
ány 2 győz.
győzelemmel.
nyre hólnapi számu

k a Nemzeti Bajno
Kupa, valamint
Károly Kupa dön
nokság A) csoport
érkészes szünetelt
zt az időt több ne
nyolgitására fog
a gráci Sturm egy
rassburg, sőt Bécs
érközéséről is. Ugy
n fogják a tavaly
ea válogatott mér
szani.

nyzó nyerte a Bal
Ideje 3 óra, 7 p
atlont Doiceff buk
3 ponttal.

és Lapinszki
Károly L. P
9-77.

UKAT

NIVEA-val a levegőre és a napra!

Már tavasszal — most különösen szép! De kérem elővigyázzatok! Mert a nap igen erősen süt és bőre a téli őlőzet folytán elszokott a naptól. Ezért a napfürdő előtt óvja meg jól testét Nivea-Creme-vagy Olaj által. Így nem fordul elő nap-égetés, hanem szép természetesen lebarult bőrt kap.

CREME: Lei 16.- — 72.- / OLAJ: Lei 55.-, 85.-
BEIERSDORF & Co. S. A. R., BRASOV

lyeknek ható ereje lassan megszűnik. Az árak végül is a leértékelés nivójára emelkednek, mielőst a fizetéseket, az adókat, a szállítási és vámilletékeket hozzáigazítják a leértékelés nivójához. Hogy az illetékek, adók és fizetések rendszere a belga frank régi nivóján maradjon meg, s hogy az élet ne dráguljon abban a mértékben, amelyben a kivitelől és a behozataltól függ, az kellemes, hogy az állam és a belga nép járuljon hozzá a magán- és közélet életstandardjának csökkentéséhez.

Ez a devalorizálás problémájának lényege.

A devalorizálást fel lehet diszkrét eszköznek használni a fizetések és a nemzeti jövedelem csökkentésére, anélkül, hogy a politikai szervezetek tiltakozását és ellen-

állását váltánák ki ezáltal. Semmiesetre sem lehet azonban állítani, hogy a valuta devalorizálása új prosperálás, új gazdagság forrása volna.

A devalorizálás által előidézett károk nem maradnak a levegőben, hanem vissza kell, hogy hassanak valakire. Éppen ezért a valuta leértékelése deprimálólóg hat mindenütt, ahol károkat idéz elő. Azok a statisztikák, amelyek csak a devalorizálásból származó hasznokat mutatják ki és elhallgatják a károkat, nem tudományos értékek s rendszerint bizonyos politikai érdekek szolgálatában állanak. Minden devalorizálás: politikai manőver. Gazdasági szempontból a devalorizálásnak legfeljebb időleges, átmeneti hatóereje lehet. A bajt nem orvosolja gyökerében.

Hírek az épülő országból

A palesztinai kormány rendeletet tett közzé, mely fordulópontra jelent alkalmazottjaival szembeni politikájában. A rendelet számos könnyítést eszközöl a műszaki, vasuti és egyéb közmunkákban dolgozó munkások munkafeltételeire és jogaira vonatkozólag. A kormány jóváhagyta a fő-kormányzó által a munkások panaszainak kivizsgálására delegált bizottság javaslatait. Ennek alapján felemelik a vasutaknál dolgozó munkások bérét, bérpótlékot kapnak az összes állami munkások Tel-Avivban és Haifában, törvényesen bevezetik a 48 órás munkahetet, biztosítják a hetenkénti egy pihenő napot, felemelik a túlórák bérét hétköznapon 25, szombaton 50 százalékkal, 14 napi szabadságot adnak a bér előzetes fizetésével a hónapi munkásoknak és egy hetet a napi munkásoknak, tizenegynapi terjedelemben fizetik a betegségi napokat, nyugdíjat biztosítanak a munkásoknak bizonyos szolgálati idő után, bevezetik a törvényes hirdetési határidőt a rendszeresen alkalmazott napszámokra, kilátásbábelvezetik a munkások közbiztosítását. Ezek az intézkedések részleges elfogadását jelentik annak a programnak, amelyet évek óta képvisel a Hisztadruth Haovdim, a palesztinai zsidó munkásszervezet és eredményei azoknak a panaszoknak, amelyeket az egyesült zsidó és arab vasutas munkások terjesztettek elő. A munkabéremelések nem elégitik ki teljes mértékben

a munkásokat.

Különösen a haifai vasuti üzemekben dolgozó munkások fogadták nagy elégedetlenséggel az új rendeletet. A hét végén leterítették a munkát, de miután tárgyalásokat folytattak a zsidó vasuti munkások vezetőivel, újra felvették azt.

A palesztinai kormány megígérte, hogy további intézkedésekkel fog még javítani a vasuti munkások munkafeltételein és erre a célra 40 ezer fontot fog fordítani.

Sir Arthur Wauchope palesztinai fő-kormányzó egyheti sziriai tartózkodása után visszatért Jeruzsálembe. Hír szerint a palesztina-sziriai határ Palesztina javára történő kiigazításának kérdéséről, valamint a két ország kereskedelmi szerződésének megújításáról és a közös katonai problémákról folytatott tárgyalásokat. A határkiigazításról sokat beszélnek Palesztinában. Arról van szó, hogy a francia kormány hozzájárulásával Szíriából egy bizonyos földdarabot Palesztinához anektálnak, ami nyilván azokkal a földvásárlásokkal áll összefüggésben, amelyeket zsidó részről eszközöltek és akarnak még eszközölni Szíria déli részén a palesztinai határ szomszédoságában.

Haifában, a Keren Kajemeth földjén hozzáálltak az új nagy üvegyár építéséhez. A gyár a nagy vasöntőde mellett fekszik és a „Föniciai ablaküvegyár” nevet fogja viselni.

Az elmúlt évben 25 új mezőgazdasági telepet alapítottak Palesztinában. Négyet német zsidó bevándorlók létesítettek és ezeken 300 család helyezkedett el. Az országban összesen 180 zsidó mezőgazdasági telep létezik 1,300.000 dunam földterülettel. Ezekből 62 a Keren Hajeszod támogatásával létesült.

Április végén 5 és fél millióra rugott a pénzforgalom Palesztinában. Főleg kis bankjegyekből és pénzermekkből állott a forgalom.

Uzemben levő, géperőre berendezett

MOSÓDA

családi okok miatt

SÜRGŐSEN ELADÓ

Cím a kiadóhivatalban

Lipova gyógyfürdő

rádium-aktívításu, szénsavdus, kén, calcium és vasas ásványforrásai gyógyítóhatásuak

Szivbaj, érelmeszesedés, magas vérnyomás, vese- és hólyagbántalomnál, reuma, idegesség és vérszegénység. — Női bajoknál, u. m.: petefészekgyulladás, rendetlen, túlbő vérzés, magtalanság, stb. — Általános testi gyengeség és vérszegény gyermeknél. — Szakszerű ivó- és fürdőkúra. Elsőrangú konyha.

Május 1-től május 31-ig fürdőárak: személyre 15 és email-kádban 20 lej.

Nagy kisebbségben maradt a numerus clausus a galati ügyvédi kamarában

Hetvenkilenc szavazattal szemben 4-et kapott a numerus clausus

Bucuresti, május 28. A galati ügyvédi kamara tegnap tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyen jellemző módon bizonyult be, hogy a higgadt román ügyvédek többsége az arányosítási mozgalmak ellen foglalt állást és erőteljes frontot alkot ellene. A közgyűlésen 80 ügyvéd jelent meg, a kamara összes tagjainak száma 136. Érdekes, hogy a kamara dékánja, a vaidista Hristache Teodoru nem vett részt a rendkívüli közgyűlésen, amelyet éppen keresztény ügyvédek sürgetésére ő maga hívott össze.

A gyűlésen Aurel Iovanovici prodékán elnökölt. Petrescu Dâmbovita ügyvéd, a keresztény ügyvédszövetség nevében szólalt fel és az arányosítási mozgalom jelentőségét hangsúlyozta az ügyvéd karon belül. A szónok hangsúlyozza, hogy ő nem antiszemita, de azért kéri a keresztény ügyvédek favorizálását. Grigorie Mihăilescu, a gogista frakció elnöke hasonló szellemben beszélt.

Alexandru Roman, majd Vlad Dumitrescu crsz. képviselő klauzista mozgalmak ellen foglalt állást, majd a zsidó ügyvédek

nevében Mendelsohn szólalt fel és fájdalmát fejezi ki az arányosítási mozgalmak elterjedése miatt. A zsidó ügyvéd születésének, kulturájának és érzéseinek fogva azonos érdekeket képvisel, mint keresztény kollégája és erős kötelekkel függ össze hazájával. A klauzista agitációval a lakosság egyik tekintélyes részének hazafias érzését ingatják meg és assák alá.

Petre Donca Manea, a cuzista liga elnöke, a numerus nullus bevezetésére tesz javaslatot. Emil Codreanu képviselő, a város volt polgármestere szólal fel ezután és nagy beszédében foglalt állást az arányosítási mozgalmak ellen. Az ügyvédi karban nem faji szempontokból kellene bevezetni az arányosítást, mondotta Codreanu, hanem az ügyvédi kvalitás és rátermettség számarányában. Ellensége minden olyan jelszónak, mely különbséget tesz keresztény és zsidó ügyvéd között.

Három határozati javaslatra indult meg szavazás. Emil Codreanu javaslata 79, a numerus proporcionalis javaslat 4 szavazatot és a numerus nullus javaslat 1 szavazatot kapott.

Uránia Mozdó

AZ ELVESZETT KINCSEK SZIGETE

R. L. STEVENSON regénye nyomán készült izgalmas kalandorfilm, főszerepekben WALLACE BEERY, JACKIE COOPER, LEWIS STONE.

A török nemzetgyűlés péntek helyett a vasárnapot nyilvánította törvényes munkaszüneti napnak

Ötezer repülőgépet épített a török kormány

Ankara, május 28. (Rador.) A nemzetgyűlés törvényt szavazott meg, amely péntek helyett a vasárnapot nyilvánítja munkaszünetnek, elfogadva az angol hetet. Ugyanakkor májust 1-et a tavasz ünnepeként deklarálja és úgy határoz, hogy egyetlen nemzeti ünnepet tartanak ezentúl évenként, a köztársaság évfordulóján. Egyidejűleg a kormány betiltotta azon

szociális és szellemi intézmények további működését, amelyek főirányítói külföldön székelnek.

Ankara, május 28. (Rador.) A török kormány 5000 repülőgép építésére gyűjtést kezdeményezett. A kormány és a parlament tagjai egy-egy havi fizetésüket ajánlották fel erre a célra. Azt hiszik, hogy a szűkös összeget rövid idő alatt összegyűjtik.

Castiglioni a hitelezők elől Olaszországba akarta menekíteni megmaradt vagyonát

Három ország pénzdiktátora ellen büntető feljelentést tettek. Minden vagyonát egy nagykereszt

Bécs, május 28. Közölte az Uj Kelet, hogy Castiglioni Kamilló ellen, aki az infláció éveiben Ausztria, Olaszország és Csehszlovákia krözsusa volt, néhány hitelezője büntető eljárást akart indítani. A büntető feljelentés tegnap meg is történt és pedig a Kreuschler et Co. gráci bankcég részéről.

A cég azt állítja feljelentésében, hogy Castiglioni hatvan ládát készült átszállítani Milanóba, mielőtt bécsi és gráci hitelezői lefoglalnák a különböző értékeket. A rendőrség nyomban kiszállott a bécsi szállító céghez és lefoglalta a ládákat. Három héttel ezelőtt ugyanis Castiglioni és feleségét egy 100.000 sillings adósság fejében elmarasztalták. Emiatt akarták átmenekíteni a vagyonát és holmikát.

A rendőrség szakadatlanul lajstromozza a ládák tartalmát. Az egyik ládában csupa ezüstnemű van, antik ötvös munka, amelynek súlya 250 kiló. Több más ládából rosentháli és meissenai porcellán került elő. Gyönyörű, értékes vázák, nippel és művészi dísz tárgyak. Butorokat is ki akart szállítani Castiglioni és pedig a renaissance és a barokk-időkből. Hatalmas szőnyegeket találtak a ládákban, továbbá régi arany

himzésű brokát-szőveteket, amelyek egykor olasz nagyurak palotáinak falait díszítették.

Nem érdektelenek a Castiglioni házaspár ruháit tartalmazó ládák. Hatvan selyeming mellett husz frakkinget találtak az egyik ládában, míg egy másikban a leégett pénzmagnás hat cilinderét. Castiglioni feleségének a ruhái majdnem kivétel nélkül kerültek ki. Megtalálták még egy magasrendű kitüntetés nagykeresztjét, amit azonban a hatóságok visszaszolgáltattak tulajdonosának, minthogy kitüntetések nem foglalhatók le.

Ez a kitüntetés egyetlen vagyonát Castiglionié, aki néhány évvel ezelőtt még három ország pénzpiacának diktátora volt.

— Panaszoknak a svájci exportörök. Bernből jelentik: A svájci exportörök panaszoknak, hogy külföldi vevők halogatják a lezártított áruk kifizetését, mert abban reménykednek, hogy a svájci frankot leértékelik és így nyerhetnek az árfolyamon. Az exportörök kéri a szövetség tanácsot, hogy akadályozzák meg a spekulációt.

Rom

2

A kisebbségi vesze a rom

Bucuresti, május 28. Előző számunkban ism. tározatokat, amelyeket más a rendnek az egy tartásával és az egyet limitálásával kapcsolat tárgyalásainak alapját, amelyet Constantin K. közoktatásiügyi miniszteri osztályának vezérigazgató rektorok és dékánok a temek túlépedésének a jelentés pontos státi zól a romániai egyet számának fejlődéséről tendőben és egyuttal hallgatók arányszámát kon. Az autentikus sz sebbségi veszedelemnek zott arányai természet gorodnak; nyilván ez nak, hogy az egyetem alkoozott érdemében a hus"-követelésével.

Kiritescu jelentéséb a háború után a tanul méleti pályák felé orie foglalkozások, a termel vására. 1921—22-ben a m en összesen 18.227 e nult (ebből 8911 Buc száma évről-évre nött el a maximumot. Ebben iratkozott be a románi velkező években a diák 1920—31-ben 28.629, a és 9152—33-ban 30.120 egyetemekre. Ebben benne foglalva a többi kereskedelmi akadémiá mokon, a mezőgazdasá tanulók. Ezekkel együtt szes romániai főiskolák ma 39.027 volt, akik a tanak meg:

Egyetemek — — —
Polittechnikumok —
Kereskedelmi akadémiák
Mezőgazdasági akadémiák
Építészeti főiskola
Testnevelési főiskola
Konzervatóriumok
Szépművészeti akadémiák
1934—35-ben, tehát 39.670 diák iratkozott b ország főiskoláigához 2.2 koeficiens ad, vagy ra 2.2 főiskolai hallgató nak még egy ország, ilyen nagy volna a főisk

Kiritescu professzor sz túlépedés kétségtelen jelent, amit szerinte csak „aggódom”, amelyet a nak az egyetemeken v idéz. A bucaresti egy 15.550 diák volt; ezek vagyis 82.95%, kisebbsé vagyis 17.05%. Ez utóbi külföldi és 2935 kisebbs nagy többségét (2665) hogy a bucaresti egy diákság többé-kevésbé diáksággal.

A folyó tanévben 17 városi egyetemen. Ezek vagyis 81%, és 3372 kise ország diákok legnagyobb részeten van (1205-ből 3 zaiék) és az orvosi fak 304-en, vagyis 30 százal.

Az eg A jasi egyetemen 192 közül 3142 román volt (29%). Ez utóbbiak nag lyó tanévben 5745 diák (78% és 1263 idegen, 22 A cluj egyetemen 192 közül 1672 volt román (14%), 151 zsidó (6.5%). A folyó tanévben 3990 mán (66.26%), 789 ma zsidó (19%) és 144 ne egyetemen a románok 66-ra csökkent; a n 14%-ról 20-ra, a zsidók kedet.

A cernăuti egyetem diák közül 549 volt rom

Románia minden ezer lakosára 2.2 egyetemi hallgató esik

A kisebbségi veszedelem réme a reális statisztikai adatok tükrében. Ebben az évben közel 40 ezer diák iratkozott be a romániai egyetemekre. 10 és 27 százalék között váltakozik a zsidó hallgatók arányszáma

Bucuresti, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Előző számainkban ismertettük azokat a határozatokat, amelyeket az egyetemközi tanács a rendnek az egyetemeken való fenntartásával és az egyetemi hallgatók számának limitálásával kapcsolatosan hozott. A tanács tárgyalásainak alapját az a jelentés képezte, amelyet Constantin Kiritescu professzor, a közoktatásügyi minisztérium felsőbb oktatási osztályának vezérigazgatója terjesztett a rektorok és dékánok plénuma elé, az egyetem túlnépesedésének problémájáról. Ez a jelentés pontos statisztikai kimutatást közöl a romániai egyetemeken tanuló diákok számának fejlődéséről az elmúlt 10-15 esztendőben és egyuttal ismerteti a kisebbségi hallgatók arányszámát is az egyes főiskolákon. Az autentikus számok tükrében a kisebbségi veszedelemnek egyesek által eltulajdonított arányai természetesen teljesen összeeszenek; nyilván ez is egyik oka volt annak, hogy az egyetemközi tanács nem foglalkozott érdemben a diákok „numerus nullus”-követelésével.

Az egyetemi túlnépesedés

Kiritescu jelentésében rámutat arra, hogy a háború után a tanuló ifjúság főleg az elméleti pályák felé orientálódott, a gyakorlati foglalkozások, a termelő foglalkozások rovására. 1921-22-ben az ország négy egyetemén összesen 18.227 egyetemi hallgató tanult (ebből 8911 Bucurestiben). A diákok száma évről-évre nőtt és 1929-30-ban érte el a maximumot. Ebben az évben 32.045 diák iratkozott be a romániai főiskolákra. A következő években a diákok száma csökkent. 1930-31-ben 28.629, a következő évben 31.173 és 1932-33-ban 30.120 diák iratkozott be az egyetemekre. Ebben a számban nincsenek benne foglalva a többi főiskolákon, tehát a kereskedelmi akadémiákon, a politechnikumokon, a mezőgazdasági akadémiákon, etc. tanulók. Ezekkel együtt 1932-33-ban az összes romániai főiskolákon tanuló diákok száma 39.027 volt, akik a következőképpen oszlanak meg:

Egyetemek	30.120
Politechnikumok	1124
Kereskedelmi akadémiák	4481
Mezőgazdasági akadémiák	663
Építészeti főiskola	302
Testnevelési főiskola	149
Konzervatóriumok	1629
Szépművészeti akadémiák	466

1934-35-ben, tehát a folyó tanévben 39.670 diák iratkozott be a főiskolákra. Az ország összlakosságához viszonyítva ez a szám 2.2 koeficiens ad, vagyis minden ezer lakosra 2.2 főiskolai hallgató esik. Nincs Európának még egy országa, ahol viszonylagosan ilyen nagy volna a főiskolai diákok száma.

„Nemzeti aggodalmat”

Kiritescu professzor szerint ez az egyetemi túlnépesedés kétségtelen társadalmi veszélyt jelent, amit szerinte csak fokoz az a nemzeti „aggodalom”, amelyet a kisebbségi hallgatók az egyetemeken való arányszáma előidézik. A bucaresti egyetemen 1925-26-ban 15.550 diák volt; ezek közül 12.578 román, vagyis 82.95%, kisebbségi és külföldi 2972, vagyis 17.05%. Ez utóbbiak közül 57 volt a külföldi és 2935 kisebbségi. A kisebbségi nagy többségét (2665) zsidók alkották úgy, hogy a bucaresti egyetemen a kisebbségi diákság többé-kevésbé egyet jelent a zsidó diáksággal.

A folyó tanévben 17.753 diák tanult a fővárosi egyetemen. Ezek közül 14.381 román, vagyis 81%, és 3372 kisebbségi, vagyis 19%. A zsidó diákok legnagyobb része a gyógyszerészetben van (1205-ből 398-an, vagyis 33 százaléka) és az orvosi fakultáson. (1031 közül 304-en, vagyis 30 százalék.)

Az egyetemek statisztikája A jasi egyetemen 1925-26-ban 4422 diák közül 3142 román volt (71%) és 1280 idegen (29%). Ez utóbbiak nagyrészt zsidók. A folyó tanévben 5745 diák közül 4482 román (78%) és 1263 idegen, 22%.

A clujai egyetemen 1925-26-ban 2292 diák közül 1672 volt román (73%), 321 magyar (14%), 151 zsidó (6.5%) és 114 német (5%). A folyó tanévben 3990 diák közül 2644 román (66.26%), 789 magyar (19.77%), 394 zsidó (10%) és 144 német (4.8%). A clujai egyetemen a románok arányszáma 73%ról 66-ra csökkent le; a magyarok arányszáma 14%-ról 20-ra, a zsidóké 6.5%-ról 10-re emelkedett.

A cernăuți egyetemen 1926-27-ben 1155 diák közül 549 volt román (47%), 243 zsidó

(21%), 194 német (17%), 122 ukrán (10%). 1929-30-ban 2031 diák közül 1057 román (52%), 626 zsidó (30%), 157 német (7%), 147 ukrán (7%). 1932-33-ban 3246 diák közül 2019 román (60.8%), 802 zsidó (24.7%), 216 német (6.6%), 151 ukrán (4.8%).

Az utolsó évben Kiritescu kimutatása szerint a román elem arányszáma a négy egyetemen a következő volt: Bucuresti 81%, Jasi 78%, Cluj 66%, Cernăuți 60%.

14.006 diplomás diák

Kiritescu professzor ezután az egyetemet végzetek statisztikáját ismerteti. Az elmúlt öt esztendő alatt a fővárosi egyetemet 5000 végzett diák és 3224 diáklány hagyta el. Összesen tehát 8224 „licentiant” távozott az egyetemről. Ugyanebben az öt évben 1114 diák és 173 diáklány kapott doktori diplomát, köztüktől 870 orvos. A végzetek száma évről-évre emelkedett az ország négy egyetemén. 1929-től 1934-ig a négy egyetemen ta-

nulmányaikat befejező diákok és diáklányok száma a következőképpen alakult:

1929-30 évben	2207
1930-31	2732
1931-32	3050
1932-33	3005
1933-34	3012

Összesen 14.006 diák kapott diplomát (licentia) az elmúlt öt év alatt az ország négy egyetemén.

Kiritescu a maga részéről javasolja, hogy már a középiskolákban igyekezzenek a tanárok a gyakorlati oktatás felé irányítani a tanulókat. Meg kell szorítani az elméleti oktatás felé orientálódók számát. Másrészt az egyetemeken limitálni kell a hallgatók számát, már csak a komolyabb és alaposabb kiképzés érdekében is. Az egyetemi túlnépesedés komoly államprobléma, amelynek megoldása nem halasztható tovább, — fejezi be jelentését Kiritescu.

SELECT MOZGÓ

Ma rendkívüli premier!

SELECT MOZGÓ

Az óceánjáró fitka

egy Transatlantic fedélzetén lejártszó izgalmas bűnügy meséje, csodás revü- és énekszámokkal. Főszerepekben: GENE RAYMOND és NANCY CAROLL. A filmen még szerepelnek a rádióból ismert BOSWELL SISTERS, SID SILVER. Műsoron kívül a legújabb MICKEY MAUSS.

Vaida Hitler tanítványának jelentette ki magát Brailában

A brailai liberális szervezet támogatta Vaidát a gyűlés előkészítésében

Braila, május 28. Vasárnap tartotta meg brailai gyűlését a Frontul Românesc, amelyre Vaidát hívta meg vendégül a helyi szervezet. Vaida Sándor vezérkarával: Vlad Auréllal, Voicu Nitescuval, Anghelucsuval és D. R. Ioanitescuval együtt érkezett. Ugy az előkészítő propaganda, mint a gyűlés tartalma alatt Vaidának a kormány teljes támogatását élvezték. A gyűlést a város-házán tartották meg, a községi bírák élénk propagandát fegtettek ki a falvakban, buzdítva a parasztokat, hogy minél többen gyülekezzenek Brailába Vaidát ünnepelni. Több felszólalás után elsőnek Aurel Vlad beszélt a vendégek közül, aki a nemzeti

gondolat fejlesztésének szükségességéről beszélt. Anghelucsu szerint a „numerus valahicus” a románok uralmát biztosítaná az országban. Ion Lupescu beszélt, majd D. R. Ioanitescu. Ezután emelkedett szólásra Vaida, aki meglepetésre nem tartott nagy programbeszédet, hanem csak az ismert „numerus valahicus” program egy-két pontját vázolta. A román front a románok összeforrasztását és a román méltóság megalapítását jelenteni. Beszéde végén Hitler és Mussolinét éltette és kijelentette, hogy a két államférfi tanítványának érzi magát. A gyűlés után bankett volt.

Az amerikai élet nagy szenzációja:

A washingtoni legfőbb bíróság alkotmányellenesnek nyilvánította Rooseveltnél elnök teljhatalmát

Alkotmányellenesnek nyilvánították a farmereknek adott moratóriumot. Felfüggesztik a NRA összes intézkedéseit?

A kormány a parlamenthez és az amerikai néphez apellál a legfőbb bíróság határozata ellen

Washington, május 28. A washingtoni legfőbb bíróság tegnap alkotmányellenesnek mondotta ki azt a törvényt, amely teljhatalmat biztosít Rooseveltnél elnök számára az árak megállapítására és a munka jogainak kodifikálására. Az ítéletet a brooklini madártenyésztők perében hozták, akik tiltakoztak az ellen, hogyan kodifikálják iparukat. Az ítélet indoklásában rámutat arra, hogy az elnök autoritását nem szolgálták le és határozatuk meg eléggé a törvény által. A határozatot, amit egyhangúlag hozott a bíróság, Richberg, az NRA elnöke, aki a kormányt képviselte, nem akar-

ta kommentálni.

Kormánykörökben a határozatot teljes legyőzetésnek tekintik.

Ugyancsak tegnap a bíróság újabb csapást mért a kormányra, mikor szintén alkotmányellenesnek nyilvánította azt a törvényt, amely 5 éves moratóriumot nyújt a farmereknek mezőgazdasági jelzálogadóságaik fizetésére. A törvény által rendezett adósságok 12 milliárd dollárt tesznek ki. mint ismeretes, ezt a törvényt nem Roosevelt kezdeményezte, aki hangsúlyozta, hogy azt módosítani kell. A bíróság hatá-

rozata, valóságos konsternációt keltett hivatalos körökben. Roosevelt azonnal magához hivatva Cummings igazságügyminisztert, Richberget és a minisztertanács ügyvédjeit, hogy tanulmányozás alá vegye a döntvényt. Valószínű, hogy ez a határozat bizonyos módosítást fog maga után vonni az NRA rendszerének 21 és fél hónapos meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatban.

Washington, május 28. (Rador.) Richberg kijelentette, hogy a legfőbb bírósággal felmerült ellentétek miatt az NRA alkalmazására hozott összes intézkedéseket felfüggesztik.

Ujabb jelentés szerint a legfőbb bíróság döntését, amely alkotmányellenesnek nyilvánította az ipartörvényt, nagy elégtétellel fogadta a közvélemény, amely szerint ez a határozat végetvet az állam beavatkozásnak a gazdasági életbe.

Ugyanezeker a kormány köztudomásra hozza, hogy apellálni fog a parlamenthez és az amerikai néphez a legfőbb bíróság határozata ellen.

Newyork, május 28. (Rador.) William Green, a munkás federáció elnöke kijelentette, hogy a munkások ellenállást fejtenek ki a munka és a fizetések szabályozása ellen, ahogyan azt az NRA szervezte meg. A munkásszindikátusok elnöke rámutatott arra, hogy az összes textilipari vállalatokat, ahol megkísérlik nem alkalmazni az NRA intézkedéseit, a sztrájk automatikusan fog életbelépni. A lapok azt hiszik, hogy a keleti farmerek rövidesen mozgalmat indítanak, kérve, hogy a mezőgazdaságban is fenntartsák a gazdasági ujjászervezés intézkedéseit.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, május 29.

Bucuresti. 18: Hírek. 19.20: Palla és Albeni lemezek. 20.15: Zongoraszóló. 20.45: Énekszóló. 21.05: Katonazenekar. 22: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Ének zongorakísérettel. — 12.30: Hírek. 13.30: Szalonzene. 17.30: Hegedű, zongorakísérettel. 18.30: Hanglemezek. 19.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 21.30: Cigányzene. 23: Jazz. 0.05: Hírek.

Bécs. 21: Rádiózenekar, tenorral.

Belgrad. 19.20: Kálmár: A hollandi menyecske, operett.

Berlin. 19.20: Gitárnégyes. 20.45: Rádiózenekar.

Droitwich. 20.15: Rossini: A sevillei borbély, opera. 22: Rádiózenekar.

Frankfurt. 24: Mozart, Schubert és Beethoven vonósnégyesek. Közben Schubert, Beethoven és Brahms dalok.

Köln. 22.45: Kis rádiózenekar.

Milánó. 20.55: Szimfonikus hangverseny. Carandi zongoraművésszel. Utána könnyű zene.

Radio Paris. 22.35: Goldy tánczenekar.

Regional (angol). 18.30: Szalonzene. — 20.15: Merrick zongoraművész játéka.

Csütörtök, május 30.

Bucuresti. 17: Kis rádiózenekar. 18: Hírek. 18.15: Kis rádiózenekar. 19.35: Közvetítés az Operaházból.

Budapest. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.50: Szalonzene. 17.35: Jazz. 18.50: Szédő Miklós magyar nótákat énekel. 21.50: Katonazene. 23.20: Zongoraszóló. 0.05: Hírek.

Bécs. 12: Bécsi szimfonikusok, Schuster csellóművésszel. 17: Operalemezek. 21: Bellini: Norma, opera. Közvetítés Firenzéből.

Berlin. 22.30: Kis rádiózenekar.

Breslau. 22.30: Táncczene.

Leipzig. 18.10: Baritonadalok, citera- és zongoraszólóval.

Milánó. 17.05: Operaáriák.

Poste Parisien. 19. 28: Szakszofonégyes.

Pozsony. 8.30: Puche hegedűművész játéka.

Radio Paris. 20.45: Az állami rádiózenekar hangversenye szolistákkal.

Regional (angol). 19: Szalonzene. — 20.45: Wagner: Logogrünli A II. felvonás közvetítése.

Róma. 17.05: Hangverseny.

Stuttgart. 20: A rádiózenekar hangversenye

Zágráb. 17.15: Vonósnégyes.

— Argentína belső kölcsönt bocsátott ki az angolai rendelkezéseinek fedezésére. Londonból jelentik: A Financial Times közli, hogy Argentína angolai rendelkezéseinek fedezésére három millió font belső kölcsönt bocsátott ki, amelyet teljes értékben lejegyeztek.

SPORT

A Közép-Európa Kupa
mérkőzések előtt

Cluj, május 28. Közép-Európa labdarugó-sportjában a bajnokságok utolsó fordulójához érkeztek. Pár napi pihenő következik és kezdetét veszi a legnagyobb európai labdarugótorna: a Közép-Európa Kupa küzdelme, amelyért négy nemzet, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország és Olaszország négy-négy csapata játszik.

A Közép-Európa Kupa mezőnye nagyrészt már kialakult. Az utolsó forduló előtt álló bajnoki táblázat alapján így fest a helyzet:

Ausztriában a résztvevők között talán a legkomplicáltabb a mezőnybe való bejutás, amennyiben első helyen a bajnok, második helyen a kupagyőztes, harmadik helyen a bajnokság második helyezette, negyedik helyre pedig a bajnokság III—VI. helyezettei között lejátszandó körmérkőzés győztese kerül. A jelek szerint Ausztriát a következő egyesületek képviselik a Közép-Európa Kupában: Rapid (a bajnokság helyezette), a kupagyőztes (Austria—WAC közül valószínűleg az Austria), az Admira és végül a körmérkőzés győztese, amelynek nevét bajos volna megjósolni.

Csehszlovákiában a bajnokság első négy helyezette játszik a kupában. Bekerül: Slavia, Sparta, Zidenice és Viktoria Pilsen. (A két utóbbi először játszik a kupában.)

Magyarországon már kialakult a Közép-Európa Kupában résztvevő négyes mezőnye: Újpest, Ferencváros, Hungária és Szeged. Olaszországban, a cseh rendszerhez hasonlóan, ugyancsak a bajnokság első négy helyezette jut a kupába. A jelek szerint: Ambrosiana, Juventus, Fiorentina és AS Roma. Szó van róla, hogy az Ambrosiana nem vesz részt a kupában, ez esetben az ötödik helyezett Lazio Roma kerülne be. Ez utóbbi helyezése azonban még nem végleges.

A Közép-Európa Kupa küzdelem első fordulóját június 30-án, második fordulóját egy hétre rá, július 7-én játsszák. Két heti szünet után kerülnek sorra az elődöntők (július 21, július 28), míg a döntő az őszi szezon elejére (szeptember 1 és szeptember 8-ra) marad.

A Közép-Európa Kupa küzdelem, mint ismeretes, kétfordulós. Mindegyik résztvevő egy mérkőzést otthon, egyet pedig ellenfele pályáján játszik.

Óriási részvét mellett
temették el Crizát

Cluj, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Kedden délután mintegy négyezer ember részvétele mellett temették el Criza Andriát, a Románia sportegyesület válogatott centerfedezetét. Criza holttestét a sporttelepen ravatalozták fel, szemben a tribünnel. Koporsóját, amelyet koszorúk és virágerdő vett körül — sárga-kékcsíkos dressze borította, mellette a futballlabda. Koporsóját rendőri díszőrség állta körül, a ravatal hátamögött pedig a helybéli tízezredek egy szakasza, amely egy időn bevonult ujoncnak adta meg a végtisztességet. Délután 5 órakor kezdődött meg a gyászszertartás, majd a bucsubeszéd után elindult az impozáns temetési menet, hogy örök nyugalomra helyezze a fiatalon elhunyt népszerű sportembert.

Az oradeai Makabea futbalcsapata mint ismeretes, megnyerte a kerület bajnokságát. A ligaselejtező során az oradeai zsidó csapat vasárnap Careiban játszik az ottani Victoriával. A Makabea csapatát párszáz híve fogja első minősítő mérkőzésére elkísérni.

A Biroul Feedral tegnap esti ülésén a következő határozatokat hozta: Engedélyt ad a bécsi Admirának, hogy június 4-én Brasov válogatottjával mérkőzzön, elutasítja a Sticla és Ilsa felebbezését a CCN-, felfüggesztések és pénzbüntetések ügyében hozott határozatai ellen, elutasítja a Gloria felebbezését az U elleni óvásának ügyében. Tudomásul veszi a lengyel szövetség átiratát, mely sze-

Jó szobafestőt,

mázolót

csak

Grátzol

Str. Filipescu 15. Telefon: 7-49.

rint nem mérkőzhet Romániával. A Biroul Feedral továbbá kimondotta: Ha Románia megnyerné a Balkán-kupát, a serleg kerüljön véglegesen birtokába, ha viszont a jugoszlávok vagy bolgárok nyernék meg, a győztes a döntőt vivja meg Romániával. A június 15-én Szófiában tartandó kongresszuson a román delegátus kérni fogja, hogy a Balkán-serleg döntőmérkőzését kétszer, tour-retour játsszák le.

Rekordot javított Cantacuzino herceg. Bucurestiből jelentik: Bázu Cantacuzino 6 óra 25 perc alatt leszállás nélkül tette meg a Páris—Bucuresti utat. Ez a szenzációs teljesítmény a román repülőkre előre állítja a kitűnő pilótát.

Milyen összeállításban játszik Románia két válogatottja Bécs ellen? Bucurestiből jelentik: A lapok szerint Románia A) és B) csapata, amely június 1 és 2-án Bécs válogatottja ellen játszik, a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: A) csapat: Pavlovi, Sucitulescu—Albu, Vintila—Juhász—Cuedan, Bindea—Dobra—Ciocac—Bodola—Dobay, B) csapat: Creteanu, Rosculeț—Chiroi, Deheleanu—Steinbach—Eissenbeisser, Georgescu—Kovács—Sepi—Schwartz—Kocsis.

Tartalékosan áll fel a Ripensia a Venus ellen. Timisoaráról jelentik, hogy a Ripensia Lakatos és Kotormány nélkül áll ki csütörtökön a Venus ellen.

Házassági detektívek
a létrán

Börtön és pénzbüntetés házasságtörésért

Bécs, május 28. Az osztrák fővárosban sokat mulatnak Leó K. és Adolf W. családi esetén. Leó K. létrát szerzett, amelyet a ház egy olyan részén állított fel, ahonnan barátai egészen határozottan megfigyelhették, hogy mi megy végbe lakásán Ilona felesége és barátja Adolf W. között. Amit pedig a barátok láttak, az elegendő volt ahhoz, hogy első kerületi büntető járásbírósnál válokeresetet indítsanak meg a férj. A tárgyalás a nyilvánosság kizárásával történt, de a nyilvánosság előtt lefolytatott viták során kiderült a tényállás. Ez pedig így festett.

Egy szép napon Ilona asszony, aki egy barna szépség, az uccán engedte, hogy megszólítsa őt egy idegen férfi. Néhány nap múlva aztán Ilona a lakásán is felkereste az idegent. A találkát azonban megzavarták. Valaki éppen akkor nyitott be a véletlenül nyitva hagyott ajtón, amikor a két főszereplő a legintimebb szerelmi játékokat játszott. Erre Leó beadta a válokeresetet és felségétől külön vált.

Mialatt a váloper folyt, Ilona megismerkedett a nálánál tíz évvel fiatalabb Adolfal. Adolf gyakran ellátogatott lakására és már úgy érezte magát, mintha a férj lenne. Végül Leó arra kérte barátait, nézzenek utána, vajjon Adolf és Ilona hogyan

élnék egymással. A barátok készségesen vállalkoztak erre, megszerették a létrát és innen figyeltek meg, hogy Adolf szivarozott és olvasott, Ilona pedig manikűrözte kezét. Sokáig tartott ez az állapot, úgy, hogy a detektívek már el akartak menni. Ekkor Adolf és Ilona hirtelen felálltak, egymáshoz közeledtek és — a váloper meg lehetett indítani.

A bíróság Ilona asszonyt száz silling pénzbüntetésre, ötnapos szabadságvesztésre, Adolfot pedig 50 sillingre és 48 óras fogságra ítélte.

Az aranyarak felemelésével
akarják a csempészt
megakadályozni

Bucuresti, május 28. Tegnap a Mica társaság közgyűlésén Octavian Goga ügyvezető elnök bejelentette, hogy a kormányának szándékában áll 30—40 ezer lejfel emelni az aranyvásárlási árat, hogy megakadályozza a román arannyal végzett csempészetet. Megállapítást nyert ugyanis, hogy nagy tökével rendelkező szervezetek vannak, amelyek azért vásárolják össze a román aranyat, hogy külföldre csempézzék.

A berlini

Schocken-Verlag

az ujjászülető német-zsidó szellemiség előkelő
könyvkiadóvállalatának

Zsidó kiskönyvek:

Eddig megjelentek:

1. Tröstung Israels (Aus Jeschajahu)
2. Zionslieder des Jehuda Halevi
3. Joseph und seine Brüder (ein altjüdischer Roman)
4. Hundert chassidische Geschichten (Buber)
5. In der Gemeinschaft der Frommen (Erzählungen von Agnon)
6. Die Pharisäer (Leo Baeck)
7. Vögele der Maggid (Novelle Bernsteins)
8. Das Haus Israel (D. Koigen)
9. Das Leben des Flavius Josephus (aus eig. Aufzeichnungen)
10. Sprichwörter und Redensarten deutschjüdischer Vorzeit
11. Erzählungen von Engeln, Geistern und Dämonen (Buber)
12. Sitten und Brauche aus „Von der Frankfurter Juden Vergangenheit“ des Johann Jacob Schudt
13. Von den Juden Jemens (Anthologie von Goitein)
14. Und das Krumme wird gerade (Erzählung, Agnon)
15. Botschaft (12 Geschichten von Strauss)
16. Zwiesprache (Traktat vom dialogischen Leben, von Buber)
17. Die Stimme spricht (Gedichte von Wolfskehl)
18. Geschichtenbuch (aus dem jüdisch deutschen Maassebuch)
19. Vor dem Gesetz (Erzählungen von Franz Kafka)
20. Der Nächste (Hermann Cohen: vier abhandlungen)
21. Der Baal-Schem Tow Unterweisung im Umgang mit Gott (Buber)
22. Die Joseflegenden in aquarrellierten Zeichnungen
23. Rejte Pomeranzen (Ostjüdische Anekdoten Olszwanger)
24. Vom Garten Eden, der Arche Noah und König Salomo (für Kinder)
25. Der Sabbat (eine Geschichte und heutige Gestalt, von Moritz Zobel Doppelband.)

Egy-egy könyv ára 75 lei

Megrendelhető a pénz előzetes beküldése ellenében
Az Uj Kelet könyvosztályánál

Szállítási határidő 10 nap

Az „Aranykorsó” be-
mutatója előtt

Az Aranykorsó próbái serényen folynak a Magyar Színházban. Naponta kétszer is tartanak próbákat a darabból, amely egyre szebben domborodik a deszkákon és bizonyára erős sikere lesz. A színészek a darab jellemű erőseknek, biztosaknak és hatásosaknak találják. Hientz Helly Mirjamja bizonyára slágere lesz a szezon színházi életének. Az anyát V. Hegyi Lili játssza, énekszámai, különösen pedig imái előreláthatólag nagyon fognak tetszeni.

A két női főszerep a legszerencsésebb kezekbe került. A színház vezetősége gondosan ügyel arra, hogy a táncszámok stílusosak és jók legyenek, különösen a népi táncok. A „csüdüngölős” és zenéje rövidesen nagy népszerűsége fognak szert tenni. Hientz Helly partnere Tompa Béla, aki erősen ambiciós, hogy a székelyek közé beházasodott zsidóból kabinetalakítást csináljon. Balázs Samu rendező buzgón dolgozik a próbákon, amelyeket nagy intelligenciával vezet.

A díszletek is újat és eredetit fognak mutatni, az eredeti fotográfiák nyomán. A díszletet Kudelász Károly készíti. Meg fogja festeni Bözödjufalu zsidó templomát és az előtte fekvő házakat. Az „Aranykorsó”-t szombat este mutatják be. Jegyek elővétele már csütörtökön kezdődik. Az érdeklődés a darab előadása iránt a városban egyre fokozódik.

VILÁGSIKER

Megjelent
Michail Solochow:

A csendes Don

Az első nagy regény Oroszország át-
alakulásáról egy perzselő szerelem
keretébenKülföldi példányszám: 2 millió
Egészvászonkötésben Lei 128

LEPAGE

-nál
ClujCraiován válaszol Tatarescu
az ellenzéki vezéreknek

Bucuresti, május 28. A Curentul szerint a kormány Craiován nagygyűlést rendez, amelyen válaszolni fog a nemzeti parasztpárti összejövetelekre. A gyűlésen részt fog venni Tatarescu is, aki nagy beszédben fog válaszolni Mihalachenak, valamint Averescunak és George Bratianunak. A kormányelnök be fogja mutatni a liberális párt uralmának eddigi mérlegét és összehasonlítást fog tenni a nemzeti parasztpárttól átvett örökséggel.

Megkezdődött a forradalmi
katalán kormány tagjainak
bűnpere

Madrid, május 28. Megkezdődött Companys és hat másik katalán tábornok, a volt barcelónai Generalidad tagjainak bűnpere a spanyol fővárosban. A katalán kormány tagjait az októberi forradalom idején tanúsított magatartásuk miatt állították bíróság elé. A vádirat hazaárulással és zendüléssel vádolja a magasrangú vádlottakat s harminc-harmincévi szabadságvesztés büntetését kimondását hozza ellenük javaslatba.

— A Bnej-Avodá június 2—3-án tartja évi konferenciáját. A Bnej-Avodá cionista munkás ifjúsági szervezet erdélyrészi vezetősége június 2—3-ra hívta össze az erdélyrészi Bnej-Avodá szervezet rendes évi konferenciáját Dejre. A konferencia hivatalos megnyitója június 2-án este lesz a deji cionista otthon nagyeremben és azon részt fognak venni az erdélyi halucszervezetek kiküldöttjei, valamint az Erec Jiszráel Háovedet cionista munkás blokk és a Hechaluc képviselői is. A megnyitón a palesztinai általános munkásszervezet egyik képviselője tart nagyszabású referátumot az aktuális palesztinai helyzetről és a cionista mozgalom legfontosabb problémáiról.

A Haggibbor atlétikai szakosztálya értesíti az érdeklődőket, hogy kondíciózó és svéd-torna óráit hétfőn, szerdán és pénteken tartja reggel 6 órától a sporttelepen. Jelentkezni az órák alatt lehet.

We
multim
elrabolt

A miliomos cse

NEWYORK, máj
ték a rendőrséget, sz
dolláros váltásdíjat,
öljék.

Anyagi o

A nyomdászmeily
hivatalos lapja. A

Cluj, május 28. (Az napok óta tart már Cl helyzet, hogy azonos cí mal két napilap jelenik Vaida-féle Patria és az Patria, a nemzeti par lapja. Mint ismeretes, a tött úgy, hogy felsőbbf két lap megjelenését e azonban a Vaida-mozgá ták a déli órákban m piacra csak a párthíva ki. Ugyanez volt a hel Vaida-féle Patria meg nést keltett a városba vezetősége között folyó nyert befejezést, a Vaid nem volt feltételezhető nélkül szüntette volna s ét.

Mint kiderült, a lap nése mögött valóban má Vaidéknek eszköz ágáb jelenését felfüggeszteni azért történt, mert a lap

A francia
a parlame
a rendlA közalkalmazott
hosszabbítják a

Párizs, május 28. M amelyen megállapították terjesztendő rendkívüli sági felhatalmazás ja szövegét. Germaine Mar expozé kíséretében terje amelyet a kamara pénz nyújtás után rőtön me hírlík, hogy a három tanács után a kormány kodó volt a hangulat. E meg lehet szerezni a f felhatalmazáshoz.

A teljhatalmi javaslat tin pénzügyminiszter a folyó év december 31-ig felhatalmazás alapján tumokat 1936 május 31 parlamentnek, mert akk Egyidejű jelentés szer tak szövetség megmoz kedett a kormány rész pénzügyi felhatalmazás kozik.

Párizs, május 28. A bizatása május 31-én valószínű, hogy a törv együttmarad, amennyib rendkívüli pénzügyi fell ben másfél éves mand ról is szó lehet.

London, május 28. Te lekben dobtak piacra f angol valutakegyenlítő s így sikerült megakada

Párizs, május 28. (R tanácsnak ma délelőtt tartott ülése folyam államtitkár a következő nak: A kormány ujbol

Weyerhauser amerikai multimilliomos kész megfizetni elrabolt fiáért a 200.000 dolláros váltságdíjat

A milliomos család a rablók üldözésének beszüntetését kérte

NEWYORK, május 28. George Philip Weyerhauser multimilliomos szülei kérték a rendőrséget, szüntesse meg a rablók üldözését, mert készek kifizetni a 200.000 dolláros váltságdíjat, nehogy a rablók beváltásuk fenyegetésüket és a kisfiút megöljék.

Anyagi okokból nem jelenik meg a Vaida-féle Patria

A nyomdászemélyzet sztrájkja miatt más nyomdába költözik át Vaida hivatalos lapja. A nemzeti parasztpárt Patriája mégsem költözik át saját épületébe

Cluj, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Hónapok óta tart már Clujon az a különös helyzet, hogy azonos címmel és formátummal két napilap jelenik meg a városban: a Vaida-féle Patria és az u. n. Buteanu-féle Patria, a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja. Mint ismeretes, a városi tanács döntött úgy, hogy felsőbbfokú ítéletig mind a két lap megjelenését engedélyezi. Hétfőn azonban a Vaida-mozgalom hívei hiába várták a déli órákban megjelenő Patriát, a piacra csak a párt hivatalos Patria került ki. Ugyanez volt a helyzet kedden is. A Vaida-féle Patria megszűnése nagy feltűnést keltett a városban, mert a két lap vezetősége között folyó peresügy még nem nyert befejezést, a Vaida frakcióról pedig nem volt feltételezhető, hogy bírói ítélet nélkül szüntette volna be a lap megjelenését.

Mint kiderült, a lap ideiglenes megszűnése mögött valóban más okok keresendők. Vaidának ezúttal ágában sincs a lap megjelenését felfüggeszteni, a szünetelés csak azért történt, mert a lap kiadóhivatala nem

tudta kifizetni nyomdászamláját és a nyomdászemélyzet így sztrájkba lépett. A béreltető tárgyalások nem vezettek eredményre és egyelőre még az a helyzet, hogy a Vaida-féle Patria, mely a pártszakadás óta a nemzeti parasztpárt palotájában és nyomdájában székel, valószínűleg más nyomdát fog keresni, ahol a lapot előállíthatja.

Érdekes, hogy bár a párt saját nyomdája, a párt saját palotájában, ennek következtében felszabadul, a hivatalos pártlap még sem költözik vissza, mert bírói ítélet hiányában azt nem is teheti. Amennyiben a Vaida-féle Patria tárgyalásai sikerrel járnak, úgy a lap továbbra is megjelenik, viszont előáll az a helyzet, hogy egyik lapot sem a párt tulajdonát kepező vállalatnál állítják elő, mely egyelőre így paragon fog heverni.

A Vaida Patria kényszerű szünetelése mindenestre jellemző arra a népszerűsége, amelyet a lap és a benne propagált numerus vahalicus-elmélet ért el a város és Erdély román társadalmában.

A francia kormány biztosra veszi a parlamenti többség hozzájárulását a rendkívüli felhatalmazáshoz

A közalkalmazottak szövetsége tiltakozik a javaslat ellen. Meghosszabbítják a parlament május 31-én lejáró mandátumát?

Párizs, május 28. Ma államtanács volt, amelyen megállapították a törvényhozás elé terjesztendő rendkívüli pénzügyi és gazdasági felhatalmazás javaslatának végleges szövegét. Germaine Martin pénzügyminiszter ex-ante kísérletében terjeszti elő a javaslatot, amelyet a kamara pénzügyi bizottsága a benyújtás után rögtön megvitatni kezd. Ugy hírlik, hogy a három és félórás minisztertanács után a kormányfőfrakció körében bizakodó volt a hangulat. Biztosra veszik, hogy meg lehet szerezni a többséget a rendkívüli felhatalmazáshoz.

A teljhatalmi javaslat, amit Germaine Martin pénzügyminiszter a kamara elé terjeszt, folyó év december 31-ig kéri a hatalmat. A felhatalmazás alapján hozott törvénydekrétumokat 1936 május 31-ig kell ratifikálni a parlamentnek, mert akkor jár le megbízatása.

Egyidejű jelentés szerint a közalkalmazottak szövetsége megmozdult s szembehelyezkedett a kormány részére adandó rendkívüli pénzügyi felhatalmazással, amely ellen tiltakozik.

Párizs, május 28. A francia kamara megbízatása május 31-én lejár. Ennek ellenére valószínű, hogy a törvényhozás továbbra is együttmarad, amennyiben megszavazzák a rendkívüli pénzügyi felhatalmazást. Ez esetben másfél éves mandátum meghosszabbításról is szó lehet.

London, május 28. Tegnap újból nagy tételekben dobtak piacra francia frankot, de az angol valutakiégénylítő alap közbeavatkozott s így sikerült megakadályozni az árszuhanást.

Párizs, május 28. (Rador). A minisztertanácsnak ma délelőtt Lebrun elnöklete alatt tartott ülése folyamán a miniszterelnöki államtitkár a következőket mondta a sajtónak: A kormány újból részletesen foglalkozt

zott az ország pénzügyi és valutáris helyzetével. A kormány azt állítja, hogy technikai szempontból a helyzet nem olyan, hogy veszélyeztetné a nemzeti pénzgazdálkodást. A jelenlegi nehézséget a spekuláció hirtelen és erőteljes támadása okozta. A kormány annak az elhatározásnak ad kifejezést, hogy ezt a spekulációt megsemmisíti, a szükséges lépéseket javasolja a parlamentnek. Mint a devalváláció határozott ellensége, a kormány felhívást intéz az összes franciákhoz, kérve támogatásukat a nemzeti pénzgazdálkodás megvédésére.

A minisztertanács egyébként végleges formát adott a törvényjavaslatnak, amely a parlamenttől felhatalmazást kér a pénzügyi helyzet szanálására.

Párizs, május 28. (Rador). A baloldali parlamenti csoportjai ma reggel összeültek, hogy döntsenek a kormány javaslatáról, amelyben teljhatalmat kér gazdasági és pénzügyi téren. Habár az egyes csoportok még nem döntöttek véglegesen, az első benyomás kedvezőtlen. A radikálsocialisták csoportjának ülésén több képviselő szólt fel, akik elneveztek a javaslatot. A csoport elnöke: Yvon Delbos felhívta a radikálsocialista képviselők figyelmét, ne hozzanak elhamarkodott határozatot, mielőtt meg nem hallgatták Herriot magyarázatát. Bonnet volt pénzügyminiszter határozottan a Flandin-kormány politikájára ellen foglalt állást.

— Az ellenzék távol marad a jugoszláv parlamentből? Belgrádból jelentik: A Macek vezetése alatt álló horvát parasztpárti ellenzék tegnap ülést tartott. Ugy hírlik, hogy az ülésen komoly szó került arról, hogy az ellenzék távol marad a parlamentből.

GYORS SIKER
RENKIVÜL NAGY MÉRVO
VERSENY DÁCARA

A KITUNO
MINŐSÉGET BIZONYITJA

Chat Noir puder a Lady cég újabb gyártmánya. Sikere még az anynyira tulzsfolt kozmetikai cikkek piacán is villámgyors volt, mert a nők a Chat Noir puder dobozában olcsó árért igen jó minőségű pudert találtak.

Chat Noir puder jól tapad! Chat Noir puder finom! Chat Noir puder illata kellemes és főleg Chat Noir puder garantáltan nem tartalmaz mérgező anyagokat. Ezt a garanciát a Lady cég nyújtja, az tehát komoly biztosíték.

Lady

Chat Noir

PUDER

Hatalmas szélorkán söpört végig Deván

Egymillió lej a kár. Emberéletben nem esett kár

Deva, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Edig még nem tapasztalt hatalmas orkán pusztított végig tegnap Deván. A szélvihar nyugatról keleti irányba a Decebal hegy felől rontott rá a városra, olyan váratlan meglepetésszerűleg, hogy a lakosságnak annyi ideje sem volt, hogy az ablakokat becsukja. Egy percig tartott a borzalmas orkán és csak a város egyik sávján futott végig. Ez az egy perc azonban elegendő volt ahhoz, hogy házak tetjét sodorja le,

tüzfalakat döntson romba és a gyengébb alkatu házakat úgy elsöpörte, mint kis kártyavárakat. Jellemző a vihar nagy erejére, hogy a polgári fiúiskola egyik tantermének nyitvafelgett ablakain keresztül behatolva halomra döntötte a tanterem padjait. Egy perc alatt Deva egy kis darabja rombadólt a nagy vihar következtében, míg a város többi része sértetlen maradt. A kár több mint egy millió lej. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

A „régii naptár” hiveinek lázadása egy regáti faluban

Két halottja van a felkelésnek. A stílisták elbarrikádozták magukat és csak a csendőrség tudta kilakoltatni őket imaházukból

Bucuresti, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Az a görögkő: vallási szekta, mely az Unnepeket még a régi naptár szerint ünnepli, az ugynevezett stílisták kis csoportja és a hivatalos határolás között újra összeütközés történt. A Sascut város közelében levő Cucova községben a stílisták imaházát akartak építeni maguknak és az ehhez szükséges pénzt már össze is gyűjtötték. A községben már meg is vették a telket és az építkezés rövidesen megindult volna. A városból azonban huszonegytagú csendőrkülönítmény érkezett oda, melynek vezetője felszólította a stílisták elnökét, Constantin Tetut, hogy mutassa be az építkezési engedélyt. Az ötven tagból álló stílista csoport ellenállt a csendőrségnek.

A csendőrlégió jelentése alapján Chihai Gheorghe ezredes a községbe érkezett Vulpescu törvényszéki ügyész kíséretében. A karhatalom vezetői felszólították a magukat elbarrikádozó stílistákat, hogy adják meg magukat. A stílisták visszautasították a felszólítást. Ekkor a putnai csendőrezredtől kérték karhatalmi segítséget.

Ezzel kapcsolatban a belügyminisztérium a következő hivatalos közleményt adta ki: A putnamegyei Cucova községben néhány napja 80 stílista elbarrikádozta magát a szekta imaházában. Pénteken, május 24-én, az elbarrikádozott emberek közül ketten el akarták hagyni a házat, amiért a többiek árulónak nevezték és súlyosan bántalmazták őket. A községi bíró és a csendőrpáncsnok a segítségért kiáltó bántalmazottak védelmére sietett és felszólította a stílistákat, bocsásák szabadon a véresre vert két parasztot. A lázadók azonban közáporral fogadták a bírót

és a csendőrség vezetőjét. Ezért a csendőrség feljelentést továbbított Focsaniba a történetekről.

Tegnap, május 27-én a törvényszéki vezető-ügyész és a csendőrfelügyelő-ezredes kiszálltak a helyszínre és felszólították a stílistákat, hogy ürítsék ki a házat. Ezek azonban nem engedelmessétek, mire a vezetőügyész a csendőrség segítségét kérte.

A lakosság többi része segítséget akart nyújtani a hatóságoknak a bántalmazott parasztok kiszabadítására és a csendőrséggel együtt megrohanta az imaházat. A tolongásban két stílistát megöltek. Egyikük fejsze-csapás, a másik futkosbot ütése következtében halt meg. Ezenkívül megsebesült hét stílista és egy csendőrszakaszvezető. A történetek alatt egyetlen lövés sem dördült el.

A csendőrségnek sikerült a rendet helyreállítani. Letartóztatták a stílisták bűnös vezetőit és vizsgálat céljából Sascutra küldték őket. A helyszínre, a vizsgálat megajtése céljából, a galati tábla főügyésze és a belügyminisztérium egyik inspektora utazott ki.

Timisoarei utazók figyelmébe!

A Grosz ort. kóser vendéglő elköltözött, de elsőrangú konyája, kitünő kiszolgálása, válogatott étlapja megmaradt. Lakodalmak, bankettek rendezését igen olcsón és kifogástalanul vállalja. Timisoara, Str. Vladimirescu 11, földszint. Bega-balsor, Pitoni fényképész mellett. Hunyadi-híddal szemben.

Statisztika és ellenstatisztika

W. Fildermann dr. polémiája Vaida statisztikáival és a kormány nemzeti munkavédelmi intézkedéseivel. 12 és félmilliárd adót fizet a „kisebbségek által megkaparintott” ipar

Román vállalatok, ahol zsidó még szolgál sem lehet

Bucuresti, május 28. Egyik előző számunkban ismertettük Fildermann dr.-nak, az UER elnökének a L'Heure actuelle c. francia folyóiratban megjelent a „nemzeti munka” kérdéssel kapcsolatban cikkét. Fildermann a rendkívül érdekes bevezetés után a román munkanélküliséget vizsgálja. Miért van munkanélküliség? Nehogy azt tessék gondolni — írja ironikusan Fildermann —, hogy a világháború okozza ezt vagy hogy Románia ezen kívül még fejlődési krízist is átél. Ez mind csak azért van, mert a kisebbségi elemek „előzönlötték Romániát”, „elharácsolva” az összes foglalkozási ágakat, míg az etnikai származású románok „szolgáskorba” kerültek. Hogy történt ez a dolog? Önök nem tudják talán, hogy az országot a háború után hatalmas földrendés pusztította el, hogy a Sztán személyesen jött el négymillió emberrel az élén, előzönlötte az országot és a vezetőpozíciókat elhódította? És nem tudják-e, hogy ebben az időben nem volt Romániában egyetlen „román etnikai eredetű” miniszter, egyetlen parlament, egyetlen katonatiszt, egyetlen bíróság, egyetlen rendőr? Mint a törvényhozás, a végrehajtó hatalom és a bíróságok urai — miután elkövezték a parasztok javára történő földkiszajátítást — erőnek erejével megakadályozták a románokat, hogy kereskedők vagy iparosok legyenek, hogy mesterséget folytassanak, hogy szolgálatot vállaljanak valamelyik vállalatnál, hogy egyetemre, ügyvédi kamarákba, stb. beiratkozzanak...

E fentiek nevésségesen hangzó állítások ugyan — folytatja cikkét Fildermann —, de mindezeknek igazolására a jobboldali front a legpontosabb statisztikai adatokat bocsátja rendelkezésre. Pedig milyen könnyű volna megfordítani Vaida statisztikáját és kimutatni a vállalatok száit, ahol kisebbséget még szolgálnak sem alkalmazzak.

A Banca Nationala, a Banca Românească, Banca Generală, Banca de Scont, Banca Agricola, Banca Urbană, Agronomilor, Banca Albina, Banca Bibescu-Vodă, Banca Centrală Cooperativă, Banca Comerțului, Banca Munteana, Banca Sindicatului Agricol, Banca Viticolă, Creditul Urban, Creditul Rural, Creditul Industrial, Creditul Minier, Mociornița, Bragadiru, Stan Rizescu, Grigore Alexandrescu, Földgaztársaság, Román Kémiai Művek, CAPS, a Monopólium, Mica, Clădirea Românească, Soc. pentru Locuințele Eftine, S. T. B. és a többi.

A modern Románia csak a háború óta létezik. A háború előtt Basarabia orosz tartomány volt az 1812 óta, Bucovina osztrák 1876 óta, Erdély magyar, több mint ezer éve. Hogy tudományos uton lehessen következtetéseket levonni, össze kell hasonlítani az 1914 augusztus 1-i statisztikákat a maiakkal; ilyen módon hamar a Vaida állításainak ellenkezőjére lehetne rájónni.

Íme az 1914 előtti számok ezekben az országrészekben:

	Nemrománok	Románok
Faipari vállalatok	100%	0%
Postahivatalok	98%	2%
Államvasutak	97%	3%
Pénzügyigazgatóságok	97%	3%
Községi közigazgatás	94%	6%
Igazságszolgáltatás	93%	7%
Hadsereg	92%	8%
Közigazgatás	90%	10%
Felsőbb postai személyzet	90%	10%

Ma mindezekben a hivatalokban 80—90 százalékot alkotnak a többségiék. 15-höz mérten ez nem fejlődésnek, hanem erős előretörésnek nevezhető, amit a numerus valachicus egy hive, Mihai Manoilescu is igazol, aki kijelentette, hogy az államot akkor lehet románnak tekinteni, ha a tisztviselők többsége román. Romániában pedig a köztisztviselők többsége román.

Ami a magánvállalatokat illeti, azokról az Universul állapította meg, hogy 1914-ben ezekben a románok száma jelentéktelen volt. Azt pedig senki sem tagadhatja, hogy a háború után a román munka nagy lendülettel tört előre a magánvállalatoknál és eléri az alkalmazottak 50 százalékát. Elegendő Manoilă Sabin nyilatkozatára utalni, aki elmondta, hogy míg a háború előtt alig 10 erdélyi városnak volt román többsége, most már 30 városban mutatható ki a román többség.

De tovább is lehet menni. Manoilescu nagylelkűbb. Azt javasolja, hogy azokat a románokat, akik vállalatokat akarnak létesíteni, kereskedelemmel vagy iparral akarnak foglalkozni, állami ösztöndíjjal kell támogatni, mely odáig mehet, hogy állami hitelt élvez-

hessenek; ami pedig a kisebbségi vállalatokat illeti, még a magánhiteltől is fosszák meg őket, közigazgatási vagy pénzügyi uton végezzék ki, hogy tíz év alatt „a magánvállalatok etnikai arányszámát teljesen megváltoztassák”. Nem lehetne sokkal egyszerűbben a kisebbségi magánvállalatok kisajátítását követelni?

Vaida a zsidókérdés megoldására a zsidókhoz is felhívást intézett. Erre a mi feleletünk csak a következő lehet:

Nincs jóhiszemű ember, aki tagadná, hogy a románok nem szenvedtek az idegen uralmak alatt és hogy nem lenne joguk indokolt reparációra; de ha olyan együttműködésről van szó, amely a más eredetű lakosság deklasszálódását idézheti elő — legyen ez a lakosság kisebbségi vagy román — a meghatározottan vissza kell utasítani az ajánlatot.

Ha a román nép jogos előretöréséről volna szó, minden zsidónak kötelessége, hogy Vaida mellé álljon, de ha olyan együttműködésről van szó, amely a más eredetű lakosság deklasszálódását idézheti elő — legyen ez a lakosság kisebbségi vagy román — a meghatározottan vissza kell utasítani az ajánlatot.

Tegyük azonban egyideig félre ezeket a mozgalmakat és nézzük, mit mondanak az ország törvényei.

A törvény a vállalatokat két részre osztja: az állambiztonsággal összefüggő és azzal nem összefüggő vállalatokra. Mindkét kategóriában az idegeneknek 20 százalék van biztosítva; ám az első kategóriához tartozók: a bányavállalatok, a szállítási eszközök gyártására alkalmas vasipar, a kémiai és robbanószergyárak, a hajtórót termelő gyárak esetében a teljes idegen és román személyzet szerződését négy minisztérium és a nagyvezérkar delegátusaiból összeállított bizottságnak kell felülvizsgálnia és végrehajtania.

Tagadhatatlan, hogy ez az intézkedés nyilván megszegi az alkotmányt, mert egy román munkaadó állampolgár, mint a munkás jogait felüggeszti. Ez az intézkedés egyedül-

álló. Tullépi még a hitlerista törvényhozást is, amit még egy szenátor is elismert.

„Németországban, bár az állam erős ellenőrzés alá vette az egész gazdasági életet, mégsem mentek odáig, hogy magánvállalatok tisztviselőinek alkalmazását időről-időre felülvizsgálják”.

Ami a második kategóriát illeti, semmi különösebb változás nincsen, de a miniszteri rendelet, mely előírja, hogy a munkaadók évente tartoznak a munkaügyi minisztériumnak kimutatásokat beküldeni, hogy ellenőrizzék a románok számára fenntartott kvótát, lényegesen megváltoztatta a törvényt.

Mert ahelyett, hogy a személyzetet az idegen és román kategóriákra osztaná, a hivatalos kimutatás három kategóriát sorol fel: „román állampolgárok, etnikai származás és idegenek”; tehát egyrészt kizárja a román alattvalókat, másrészt az állampolgárok között etnikai megkülönböztetéseket tesz.

Az alkotmány a munka szabadságát nemcsak az állampolgárok, hanem az alattvalók számára is biztosítja. Nincs olyan törvény a világon, mely ettől az elvtől eltérne. A francia parlamentben nemrég nyújtott b törvényjavaslatot Raoul Brandon képviselő és ennek első paragrafusa azt mondja, hogy senki sem gyakorolhatja a mérnöki mesterséget, ha nem francia állampolgár vagy francia alattvaló.

Az etnikai származásra vonatkozó rubrika nyugtalanságot keltett és ezért az ipar és kereskedelmi minisztérium sietett is kijelenteni, hogy az adatokra csak statisztika szempontjából van szükség. Hinni is kell, hogy nem kerül sor a törvény megsértésére, mert „az országot előzőlő kisebbségek által megkaparintott” ipar évi 12 és félmilliárd adót fizet olyan költségvetésre, amely alig haladja meg a 20 milliárdot.

Második cikkét így fejezi be Fildermann: „Hét évszázad kellett ahhoz, hogy felépítsék Alba-Liulát, de egy nap elég volt ahhoz, hogy lerombolják. Ha a jogfosztáshoz elegendő egy sor vagy egy ökölcspás, sokkal több kellene a felépítéséhez.”

SZÍNHÁZ-FILM

Ella Ilbak, a világ egyik leghíresebb táncművésznője péntek este a Magyar Színházban

Ella Ilbak, a világhírű eszt táncosnő, a Napközi Otthon meghívására egyetlen napra Clujra jön Budapestről, ahol az Operában aratott egészen páratlan sikerűt. Izidora Duncan, Lidia Impekoven neve mellett emlegetik Ella Ilbakot, akinek nem kisebb a jelentősége a táncművészet területén, mint Hubermann Broniszlávnak vagy Szigeti Józsefnek a hegedűművészet birodalmában.

Ebben az évben Párizsban, Bécsben, Brüsszelben, Amszterdamban, Kopenhágában, Stockholmban, Oslóban, Helsinkiben, Rigá-

ban, Varsóban, Szófiában, Konstantinápolyban, Antwerpenben, Berlinben, Drezdában és Budapesten lépett fel Ella Ilbak és a világsajtó legnagyobb orgánumai elragadtatott hódolatukat fejezték ki előtte kritika helyett. Itteni fellépése után hazautazik Esztorországba, ahol a Kalevala-ünnepségeken lép fel. A művésznő tiszteletdíját a Napközi Otthon javára ajánlotta fel. Nem is tudná a mi kis városunk megfizetni azt az összeget, amit Ella Ilbak egy-egy estélyéért kapni szokott.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda 9: **En és a kisöcsém** (Népies előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Gábor Mára Lucsútelépése.)

Csütörtök 9: **Mosoly országa.** (Lehán nagyoperettje olcsó 23, 18 és 13 lejes helyárakkal.)

Péntek 9: **Ella Ilbak, a világhírű eszt táncosnő egyetlen művésztársasága a Napközi Otthon javára.** (Rendes helyárak.)

Szombat d. u. 4: **Lovagias ügy.** (Olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: **Aranykorsó.** (Eredeti daljáték a székely szombatosok életéből. Bemutató előadás a szerzők jelenlétében. Leszállított nyári helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: **Székely guzsalyos.** (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: **Aranykorsó.** (Leszállított nyári helyárakkal.)

Vasárnap este 9: **Nyitott ablak.** (Uj betanulásban, rendkívül olcsó helyárakkal.)

Hétfő: **A szabadtéri játékok előkészületei miatt nincs előadás.**

Kedd 9: **Leányálom.** (Francia operettjudozás, leszállított nyári helyárakkal.)

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: **Mindkető szeretem.** Főszerepben: Gary Cooper, Frederic March és Miriam Hopkins

Csütörtőtől: **premier: Doctor X, a borzalmak filmje.** Fősz. Licne: Atwill és Fay Wray

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán premier: **A Dardanellák ostroma.** Szenzációs háborús film az 1914—18-as világháborúból.

Szombat este 9 órákor

ARANY-KORSÓ

Szabó Imre és dr. Eisikovics Miksa
zsidó daljátékának bemutatója a clujji

Magyar Színházban

a címszerepben:
Hientz Helly

Comunitatea izr. ort. aut. Sighet.

Nr. 114—935.

Pályázati hirdetés

a sighet-i ort. zsidó hitközség elemi iskolájánál betöltendő, államilag képezett férfitanítói állásra.

Pályázati határidő 1935 augusztus 1. Fizetés megegyezés szerint.

Okmánymásokkal felszerelt pályázati kérvények alanti iskolaszéki elnök címére küldendők.

Sighet, 1935 május hó 18.

Fränkel Salamon Dr. Katz Béni
iskolaszéki jegyző iskolaszéki elnök

HITELESÍTÉSNEK

ne feledd, hogy mérleget olcsón és precízen javítja

GRUNWALD JAKAB
fémipari üzem Cluj, Cal. Decebal 23. Előnyös vidéki szállítás.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnei egy sor 2 lej, vasárnap betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Szűke levelet csak egy továbbiunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „Murea” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Vidéki központban, járási székhely, egy 25 év óta fennálló fűszer-, vas- és porcellán angro- és detailüzlet minden berendezéssel és különböző engedélyekkel, családi okok miatt, eladó. A helyiség saját, tehát a bérlet biztosítható. Szükséges tőke 500.000 lej, esetleg ezzel a tőkével betárolhat. Ajánlatokat „Biztos” jellegre a kiadó továbbítja.

Szép butorozott szoba, kapu melletti bejárattal, fürdőszoba használattal kiadó. Str. Gen. Berthelot 25.

Ügyes borkereskedőgéző állást keres. Ajánlatokat „Vidékre is megyek” jellegre a kiadóba kér.

Különbejárattal, napos butorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Megtekinthető délután 2½—4-ig, este 7½—9-ig. Török Maria, Stroescu 11/a.

Négykarikás vendéglői főzőkemence, elköltés miatt, jutányos áron eladó. Str. Fântănele 37.

Kiadók augusztus elsejére lehetőleg irodának kétszobás modern uccai lakást, udvari üzlethelyiséget. Regele Ferdinand 21—23.

Elsőrendű cukrászónő házakhoz ajánlkozik esküvőkre, eljegyzésekre és minden alkalmi rendezvényre. Str. Dubalarilor 8.

Fiatalember lakótársat keres különbejárattal butorozott szobához. Cim a kiadóban.

HIR

Süketném az anyakönyv

Târgu-Mures, május munkatársától.) A tárgy vezető — Perhaita Oltegnap a mindennapos. ságok után, rendkívül e tálhatott. Az állami any sát ezuttal egy különös vőlegény Balog Géza 43 leg nem folytatja meste temetkezési vállalat alk menyasszony Vig Rózál Eddig minden szokv hogy a két szerelmes korban határozta el ma

Különös izt az ad a ságkötésnek, hogy az Fiatalkori szerelem érke resi városában a szabá

A házastársak fiatal voltak a clujji süketném és ott szerették meg eg lehettek azonban egymá sági viszonyok követte ugi nem hallanak és amelyeket annál súlyos

Kiváló pszichoanalitika gyogó arcukról, mosolyo gó szemekből megál sok mondanivalót, amit mácsolni.

Es talán jobb is így. resi házaspár, amely a és az alpolgármester egy beirja nevét az anyakó hitelesítésre jelöl és am ian, tragikus hangokka szönni a két állami fun sablonosnál melegebb g szorításait, talán sokka lesz, mint sok más háza

Talán hiányozni fog su és életi embernek az hetik meg a családi go egyuttal kényelmesebb

Es ennek a házasság nagy előnye van: Ebbe sem lehet az asszonyé

— Volt közjegyzőhöz váltóhamisítási pere. Lá közjegyzőhelyettes és le váltóhamisítás vádjával clujji törvényszék harma vádiratból kiderül, hogy nyát, hogy tizezer lejes Maftel Pop Cluj kormány pénzt fel is vették a E A váltó lejártával, am totta Popot, a gazda kife irás hamis. Lőrinc ellet a vizsgálat folyamán ő széki íráskertő megáll irás Lőrinc Maria írás rás most már a leány. vizsgálat idején a váltó sulyosan megbetegedett, pap előtt megesküdtő, írta alá. A tegnapi t leánya tagadták, hogy volna. Az ügyész ezzel tatta, hogy mindkettőjü büntetni. Minden váló

— mondja az ügyész rábészülésére írta alá a hébb büntetést ajánl. ikára halszította a bír

— Gramofonlemezek nem szükséges a gyár pestről jelentik: A bud Kuria ma itélkezett a gen huzódó pereskedés nagyobb gramofonle me gok indítottak a rádió gok és a lemezeken s zájárlása nélkül közv lemezeket. Első foikon szék már meghozta a sában amikor is a g reszet elutasította. Az akkor felülvizsgálati riához, amely helyben letet és így a rádió gramofonlemezeket m földön is nagy érdekl és mert Jugoszlávia fé Svájcban is megin

HIREK

Süketnéma pár az anyakönyvvezető előtt

Tárgu-Mures, május 28. (Az Uj Kelet munkatársától.) A tárgumuresi anyakönyvvezető — Perhaita Olivérnek hívják — tegnap a mindennapos és sablonos házasságok után, rendkívüli eseménynél asszisztálhatott. Az állami anyakönyvvezető áldását ezuttal egy különös házaspár kérte. A vőlegény Balog Géza 43 éves szabó, jelenleg nem folytatja mesterségét, hanem egy temetkezési vállalat alkalmazottja, míg a menyasszony Vig Rózsika 32 éves varrónő.

Eddig minden szokványos, még az is, hogy a két szerelmes ilyen előrehaladott korban határozta el magát a házasságra.

Különös azt ad a tárgumuresi házasságkötésnek, hogy a házaspár süketnéma. Fiatalkori szerelmek érezték el a tárgumuresi városházán a szabályos happy-endhez.

A házastársak fiatalokukban egyszerre voltak a cluji süketnémaintézet növendékei és ott szerették meg egymást. Csak most lehettek azonban egymásé a súlyos gazdasági viszonyok következtében, amelyekről ugyan nem hallanak és nem beszélnek, de amelyeket annál súlyosabban érzékelnek.

Kiváló pszichoanalitikai feladat lenne, ragyogó arcukról, mosolygól szájukról és kacagó szemükről megállapítani azt a sok-sok mondanivalót, amit nem képesek tolmácsolni.

És talán jobb is így... Az új tárgumuresi házaspár, amely az anyakönyvvezető és az alpolgármester egy intésére, boldogan beírja nevét az anyakönyvbe a házasság hitelesítése jeléül és amely csak artikulátián, tragikus hangokkal próbálja megköszönni a két állami funkcionárius, talán a sablonosnál melegebb gratulációit és kézszorításait, talán sokkal-sokkal boldogabb lesz, mint sok más házaspár.

Talán hiányozni fog a két tragikus soru és életü embernek az, hogy nem beszélhetik meg a családi gondokat, de talán ez egyúttal kényelmesebb is lesz.

És ennek a házasságnak még egy igen nagy előnye van: Ebben az esetben sohasem lehet az asszonyé az utolsó szó.

(b. b.)

— Volt közigazgatási helyettes és leányának váltóhamisítási pere. Lőrinc Ákos, volt cluji közigazgatási helyettes és leánya, Lőrinc Mária váltóhamisítási vádjával kerültek tegnap a cluji törvényszék harmadik szekciójára. A vádiratból kiderül, hogy Lőrinc rávette leányát, hogy tízezer lejes váltóra ráhamasítsa Maftei Pop Cluj környéki gazda nevét. A pénzt fel is vették a Kárpáti bank Rt.-nél. A váltó lejártával, amikor a bank felszólította Popot, a gazda kijelentette, hogy az aláírás hamis. Lőrinc ellen eljárás indult, majd a vizsgálat folyamán dr. Kernbach törvényszéki íráskészítő megállapította, hogy az aláírás Lőrinc Mária írásával azonos. Az eljárás most már a leány ellen is megindult. A vizsgálat idején a váltón szereplő Maftei Pop súlyosan megbetegedett, majd a halálos ágyán pap előtt megesküdött, hogy a váltót nem írta alá. A tegnapi tárgyaláson Lőrinc és leánya tagadták, hogy a váltó aláírás hamis volna. Az ügyész ezzel szemben azt hangoztatta, hogy mindkettőjüket súlyosan meg kell büntetni. Minden valószínűség mellett szól — mondja az ügyész — hogy a leány apja rábeszélésére írta alá a váltót. A leányra enyhébb büntetést ajánl. Az ítéletet május 30-ikára halszította a bíróság.

— Gramofonlemezok rádiókövetítéséhez nem szükséges a gyár hozzájárulása. Budapestről jelentik: A budapesti magyar királyi Kuria ma ítélezzett abban a közérdekű, régóta húzódo pereskedés ügyében, amelyet a nagyobb gramofonlemezok készítő társaságok indítottak a rádió ellen, mert a társaságok és a lemezeken szereplő művészek hozzájárulása nélkül közvetítették a gramofonlemezeket. Első fokon a budapesti törvényszék már meghozta a döntését az év márciusában, amikor is a gramofontársaságok keresetét elutasította. Az ítélet ellen azonban akkor felülvizsgálati kérelmet intéztek a Kuriahoz, amely helybenhagyta az elsőfokú ítéletet és így a rádió ezután is közvetítheti a gramofonlemezeket műsorán. A döntést a külföldön is nagy érdeklődéssel várták mindenfelé, mert Jugoszláviában, Németországban és Svájcban is megindultak hasonló perek.

— A hozomány elköltése — nem bűnügy. Oradeáról jelentik: Blütner Vilmos darai (Sátmar megye) kereskedő 1933 elején eljegyezte magát özvegy Glück Ignácné Ida nevű leányával. Az eljegyzés előtt Blütner kikötötte, hogy 50 ezer lej hozományt kap s ebből az összegből kifejleszti az üzletét. Alig telt el néhány hét, amikor Blütner megjelent az anyósánál és azzal az ürüggyel, hogy nagyobb üzletre van kilátás, 10 ezer lejt kért a hozomány terhére. Az asszony habozott, de hosszas rábeszélésnek engedve, végül is kiadta a pénzt. Blütner a 10 ezer lejt elvette s aztán többet nem is látták. Csak rokonaival üzent, hogy az eljegyzést felbontja, mert menyasszonyáról nagyon rossz információt kapott. A dolgon nem lehetett segíteni és Glückné sikkasztás címen feljelentést tett egykori vőjelöltje ellen. Az ügyészség vádat is emelt, de a satumarei törvényszék felmentő ítéletet hozott, azzal az indoklással, hogy a per nem képezheti bűnügy tárgyát, polgári ultra tartozik. Felelősség folytán került az ügy az oradeai táblához, ahol a felmentő ítéletet jóváhagyták.

— Az italmérsi engedélyek szélhámosai. Oradeáról jelentik: Crisan Vasile, satumarei lakos bűnügye került tegnap a tábla elé. Crisan a vádirat szerint nagyobb összeget csalt ki Lőrinczi Anton és Kővári Sándor satumarei lakostól azon a címen, hogy italmérsi engedélyt szerez nekik. Crisan azt állította, hogy a pénzügyigazgatóval is „jóban van”, sőt leveleket hamisított, melyek ezt a barátságot dokumentálták. Így csapta be áldozatait, akikből kicsalta a pénzt, de az engedélyt nem szerezte meg. A satumarei törvényszék első fokon három havi fogságra ítélte s második fokon került tegnap az ügy az oradeai tábla elé, ahol az ítéletet jóváhagyták.

— Szabó Dezső: Életem. Uj honfoglalás. Kis nemzetek sorsa. Szabó Dezső századunk magyar irodalmának tüneményes zsenije, Ludas Mátyás kiadói név alatt jelenteti meg rendkívül érdekes, tüzelet, szenvedéllyel írott újabb műveit. Ennek a kötetnek teljes címe: „Életem: születéseim, halálaim, feltámadásaim. Uj honfoglalás felé. Népképviselet. A kis nemzetek sorsa. Mai jegyzetek. Ára 35.— lei. Előbbi kötetek: „Karcsonyi levél. A németég útja. Debreceni tanulmányok. Feltámadás Makucskán.” Ára 70 lei. „A magyar irodalom sajátos arca. Korunk problémája. Az ellenforradalom természetrajza.” Ára 35.— lei. „Mosolygók” 35.— lei. „A kötet legendája” 35.— lei, minden könyvereszkedésben, vagy Lepageánál, Cluj.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélligatmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epékiválasztást fokozza, az anyagcserét megélieníti és a vérkeringést felelissíti.

— Kisselnik dr. 200,000 lejes kölcsöne. Tudósítónk jelenti: Dr. Kisselnik Nándor sighthi orvos, ténlegi liberális alpolgármester, 1933 május 18-án 200 ezer lejes kölcsönt vett fel Windholtz Márkus nyugalmazott mérnöktől. A kölcsönre való fedezetet is adott s kötött időre beül kötelezte magát arra, hogy a pénzt visszafizeti. A kamatokat fizette, de a terminus lejártakor nem volt hajlandó a Windholtz által kért összeget visszaadni. A huza-vonának per lett a vége. Kisselnik dr. az uszortörvény alapján fejeletette a nyugalmazott mérnököt. A járásbíróság előtt azt állította, hogy Windholtz törvénytelenül magas kamatot szedett és kétszáz ezer lej után huszezer lejt kért. Állításait nem tudta igazolni, de mivel Windholtz sem tudta kellőképpen bebizonyítani hogy nem szedett nyolc százaléknál magasabb kamatot, a járásbíróság 10 ezer lejt pénzbüntetésre ítélte. A satumarei törvényszék ítékezett második fokon s a tízezer lejt büntetést ötezer lejre szállította le, míg Windholtz feleségét, aki szintén vádlott volt, felmentette. Egyben kötelezte a törvényszék Kisselnik dr-t, hogy perköltségek címen ezer lejt fizessen. Az oradeai tábla tizte ki tegnap tárgyalásra a bonyolult uszortörvényt, de mivel Windholtz bizonyítás kiégésztést kért, a tárgyalást elhalasztották.

— Csütörtökön este: irodalmi törvényszék a „Calea Văcărești” felett. Csütörtök, május 30-án este 9 órakor a Salom-klub érdekes irodalmi esemény színhelye lesz. Irodalmi törvényszék ül össze, hogy J. Peltz, a nagynevű román-zsidó író „Calea Văcărești” című regénye felett ítékezzen. Az irodalmi törvényszék elnöki székében Weinberger Nándor fog ülni, a vádat Kasztner Rezső, a védelmet Salamon László fogja képviselni. Előreláthatólag a vád és a védelem összecsapása ezuttal heves és éppen ezért rendkívül érdekes lesz. A tanuk felvonulása is külön érdekessége lesz az irodalmi törvényszéknek. Az irodalmi törvényszékre külön meghívókat nem bocsátanak ki s így az ott mindeki megjelenhetik.

A ROYAL-mozgóban nagy premier:

A Dardanellák ostroma

Legszeszénásabb háborus film. E. Raymond „Tell England” c. regénye után, az egész angol földközítengeri flotta az ausztráliai, újzéländi és a török hadak közreműködésével. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Számozott helyek.

— A Dardanellák ostroma. Ma, szerdán mutatja be a Royal mozgó ezen legújabb háborus filmalkotását, amely a központi hatalmak és az antant hadak hírneves gallipoli tengeri ütközését teljes borzalmasságában tárja elénk. E. Raymond „Tell England” c. regénye után készült e film Anthony Asquith mesteri rendezésében. A legszenzációsabb háborus film, nagyobb, mint a Nyugaton a helyzet változatlan. Az egész angol flotta, az ausztráliai, újzéländi és a török hadak közreműködésével. Előadások kezdete 3, 5, 7, 9 órakor, számozott helyek.

— Tüz az egyik bucaresti municioraktárban. Bucarestből jelentik: Ma reggel 4.45-kor tűz ütött ki a Calea Septembar 13-on levő Broscarie-municios erdőben. A tűz gyorsan terjedt és a tüzoltók megérkezésekor már az egész raktárépület leégett. A tüzoltóknak megfeszített munkával sikerült megakadályozniuk a veszedelem továbbterjedését. Nagymennyiségű munició égett el. A vizsgálat megindult.

— A kihágási törvény nem vonatkozik a monopóliumokra. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszter köztudomásra hozza, hogy a kihágásokról szóló törvény rendelkezései nem vonatkoznak a monopóliumokra is, mert utóbbiaknak büntető jellegük van és nem pénzügyi karakterük, az így befolyó pénz pedig a monopólium illeti meg.

— A fokvárosi repülők ünneplése. Bucarestből jelentik: A Fokvárosból visszatért román repülőket ma ünneplésen fogadta a városi tanács. Ez alkalommal a pilóták átnyújtották Fokváros polgármesterének üdvözlőt.

— Olaszországban bevonják az ezüstérmeiket. Londonból jelentik: A Financial News szerint az olasz kormány elrendelte, hogy az ezüstérmeiket vonják ki a forgalomból és más fémekkel helyettesítsék. Az olasz kormány így akar hasznot húzni az ezüst magas árából és nagyobb valutatartalékokat is remélni így elérni.

— Bibescu herceg Oroszországba repül. Bucarestből jelentik: Bibescu herceg, a Nemzetközi Aeronautikai Társaság elnöke, hivatalos meghívást kapott Oroszországba. Bibescu ma hosszabb megbeszélést folytatott Oroszvisi szovjetkövettel.

— Sztrájkolók és rendőrség összetűzése. Londonból jelentik: Rodheziában tegnap véres összetűzés volt a sztrájkoló bányászok és karhatalom között. Az összetűzés folytán komoly sebesülése kórtértek mindkét oldalon. Kétszáz angol katona érkezett repülőgépen a rendőrség megerősítésére.

— CFR munkás államellenes izgatás miatt a cluji hadbírószágon. A cluji hadbírószágon tegnap kezdte tárgyalni Stoica Cristofor bucaresti CFR nikkelező munkás perét, akit azzal vádolnak, hogy izgatott a román állam ellen. A vád szerint 1934 december 17-én Clujban jártában betért a Dragomir féle vendéglőbe, ahol izgató hangú beszédet tartott a vendéglőben tartózkodó diákcsoportnak. A tegnapi tárgyaláson sor került a per nagyszámú tanuinak kihallgatására. A perbeszédet szerda reggel kezdik meg.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűviz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

— Egyiptom vízduzzasztó gátat épített Abessziniában. Londonból jelentik: Az abesszini kormány hozzájárult ahhoz, hogy Egyiptom saját költségén abesszini területen a Staala tó vízduzzasztó gátját megépíthesse. Politikai körökben ezt Angliával szemben előzékenységnak tekintik.

— Balkán-küldöttségek a restauráció ünneplésén. Bucarestből jelentik: A Balkán-államokat külön missziók fogják képviselni a restauráció évfordulóján. Titulescu a jövő hét elején érkezik haza és ittartózkodása alatt fontos diplomáciai tárgyalásokat fog folytatni.

Csütörtökön, 30-án este 9-órakor a

SALOM KLUBBAN

Irodalmi törvényszék

I. Peltz: Calea Văcărești című regénye felett

Elnök: Weinberger Nándor
Ügyész: Kasztner Rezső
Védő: Salamon László

A szezon legérdekesebb irodalmi eseménye.

— Hirdetmény. A „Joint” sighthi árvagon-dozója bérbeadja a tulajdonát képező kötetet, mely áll: 14 modern kötetből, megfelelő segédgépekkel és saját helyiséggel. Ajánlatokat 1935 június 1-ig beküldendők a sighthi „Joint” zsidó árvagon-dozóhoz, ahol a feltételek is megteudhatók. Igazgatóság.

— Puder, ajakfesték még nem minden. Fogait ODOL tartja rendben. Csakis Odol által lesznek fogai egészségesek és szépek. Odol kellemes lehelletet ad, mosolyát és szavát varázslatossá teszi.

— Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését sziv- és vérdénybetegék részére megkezdte Buzias fürdőn a Strada Avram Iancu 22 szám alatti Schausz villában.

— Ion Vlasiu szoborkiállítás. A Magán-alkalmazottak volt főtéri helyiségében nyitotta meg tárlatát Ion Vlasiu szobrászművész. A tárlat minden egyes szoborában erős, koncentrált tehetségről tanuskodik. A témák változatossága és a megcsinálás masszív eredetisége jellemzik a fiatal művész alkotásait. Egyes szobrain naturalisztikus közvetlenség, másokon a fantázia csapongó kedve érvényesül. Portréin a kifejezés tisztasága a feltűnő, kompozícióján a mozdulatok dinamikája a megkapó. A fiatal művész még nem döntött véglegesen a formanyelv tekintetében, még nem bizonyos, hogy a modern kifejezési formák, vagy pedig a naturalisztikus ábrázolás mellett fog-e megmaradni. Ettől eltekintve, azonban bizonyos, hogy ma kevés szobrász van Erdélyben, aki hozzá hasonló erővel tudná kőbe és fába rögzíteni az emberi arc és az emberi test legjellemzőbb, lelegelelenebb mozdulatait. A művész nagy hajlamosságot mutat a monumentalitásra; azt hisszük: alkotóereje igazi teljességében nagy monumentumok, emlékművek alkotásánál érvényesülne. A szobrokon kívül néhány vázlatát is kiállította a művész. Ezek a vázlatok is erőteljesek, a vonalak élessége és precizitása tünik fel elsősorban a szemlélőnek rajtuk. Meg kell nézni ezt a tárlatot, mert nem tartozik a sablonos tárlatok közé. A tárlat egész napon át nyitva van és díjazatlanul megtekinthető.

— A Consum új száma részletesen ismerteti a most megkötött román-magyar, román-osztrák és román-német külkereskedelmi és fizetési egyezményeket és az új külkereskedelmi rendszer életbeléptetésével kapcsolatos rendelkezéseket és eseményeket. A hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről a következő főbb cikkekben számol be a Consum most megjelent legújabb száma: A kormány véglegesen rendet akar teremteni a külkereskedelmi rendszer kérdésében. A szeszindikátus közigazgatási uton a régi szeszátvételi árak visszaállítását követeli. A szeszmonopól vezetőisége a jövő héten dönt a szeszszelostási koncessziók kiadása ügyében. Három hónap alatt a Banca Nationala teljesen megtisztítja kihelyezési állományát az új szabályzatnak meg nem felelő váltóktól. Románia nemzetközi árukirung bevezetésére tett indítványt a Nemzetközi Fizetések Bankjának közgyűlésén. A szövetségi törvény alapján működő hitelszövetkezetek nem tartoznak a banktörvény hatálya alá. A monopóliumok fogyasztása ismét csökken. Az ország vezető gazdasági köréi határozottan állást foglalnak a német ipar romániai investíciós tervei ellen. A semmitörvény III. szekciójának döntése szerint miniszteri rendelettel közési adó nem léptethető életbe. Ausztria kompenzációs célokra vásárol kukoricát Romániától. Fizetési képtelenségek, Uj cégek és cégváltozások, Közzállítók és árleltések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Stere és Iunian visszalépnek a nemzeti parasztpártba?

Mihalache és Maniu nagyfontosságú megbeszélése a restaurációs ünnepekkel kapcsolatban

Bucuresti, május 28. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt vasárnapi gyűlése után Mihalache Chisineuban maradt és tegnap este előadást tartott a paraszti államról. Előadás közben táviratot kapott a parasztpárti vezér, hogy azonnal érjen vissza a fővárosba. Mihalache megszakította előadását, autót Vistierniceni állomáson utolért a gyorsvonatot, amellyel ma reggel megérkezett a fővárosba és egyenesen az Athene Palaceba hajtatott, ahol Maniuval folytatott hosszabb megbeszélést. A Lupta szerint ennek a megbeszélésnek megkülönböztetett fontossága van, miután a délutáni órákban Mihalache-nak magas befolyású személyekkel volt találkozója előkészítve. Ez a találkozó a restaurációs ünnepekkel kapcsolatos és a

Maniu és Mihalache közötti megbeszélés olyan eseményekre enged következtetni, amelyeknek eredménye az lehet, hogy az alkotmányos kérdésben a taktikai egység a pártban belülről rövidesen helyreáll.

A lapjelentések egyébként arról számolnak be, hogy a kulisszák mögött tárgyalások folynak a parasztpártok újraszervezésére vonatkozólag. Stere és Iunian visszatérnének a nemzeti parasztpárt kebelébe. Utóbbi kijelentette az újságírók előtt, hogy lehetségesnek tartja ezt, de csak abban az esetben, ha a nemzeti parasztpártból eltávolítják a nemkívánatos elemeket. Miután Iunian ezalatt elsősorban Madgearut érti, kétséges, hogy az egységfront ilyen körülmények között létrejöhet-e?

„A limitálás a kisebbségi ifjuságnak az egyetemekről való eltávolítását jelenti”

Amit az egyetemközi tanács tagjai nem akarnak megérteni. A kormány ratifikálta az egyetemközi tanács határozatait

Bucuresti, május 28. (Az Uj Kelet tud.) A kormány tagjai tegnap délután Tatarescu elnöke alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter beszámolt az egyetemközi tanács határozatairól és különösképpen azokról az intézkedésekről, amelyeket a legfelsőbb egyetemi fórum a rendnek az egyetemeken való fenntartása érdekében fogantatott. A minisztertanács rövid vita után, amelyben Inculetz belügyminiszter és Titeanu belügyi alminiszter vettek részt, hozzájárult a hozott határozatok végrehajtásához. A kormány reméli, hogy ezek az intézkedések alkalmasak lesznek a rendnek az egyetemeken való helyreállítására és hogy a diákok számanak limitálásával megoldást nyer az intellektuális munkanélküliség problémája is.

A sajtó részben egyszerűen regisztrálta, részben éles kritikával illeti az egyetemközi tanács határozatait. A Zorile ironikus emlékezik meg az egyetemi hallgatók számanak limitálására vonatkozó határozatról és többek között a következőket írja:

Mit hoz a limitálás?

„Nagy a veszedelem, hogy a sötét falvakba világság fog tolni. Bezárják tehát az egyetem kapuit, hogy a paraszti gyermekei ne mehessenek az egyetemekre. Nagy a veszedelem, hogy a kisebbségek megismerkednek a román kultúrával, de mint hogy egyesek közülük elmehetnének külföldre, a valuta megszerzésénél támasztott nehézségek és a diplomák megszerzésével kapcsolatos szigorúság révén

remélik a felsőbb oktatás főpapjai csilapítani ezen sui generis a román állam-polgárok kultur-zónáját.

Igy fog helyre állani a rend az egyetemeken? Meg vagyunk győződve arról, hogy így sohasem lesz rend sem az egyetemeken, sem az országban.

Mindenek előtt is egy kérdés: milyen jögon tagadja meg az egyetemközi tanács a kulturára való jogot azokról a fiataloktól, akik tanulni akarnak? Választ erre a kérdésre nem lehet adni. Mindenesetre vizsgáljuk meg az intézkedés várható eredményeit. A diákok számanak limitálása és csupán azoknak a felvétele, akik a kiszabott vizsga akadályait átugorják,

a valóságban a kisebbségi ifjuságnak a román egyetemről való eltávolítását jelenti.

Az indok az lesz: hogyan vegyünk fel kisebbségeket, amikor kénytelenek vagyunk meg-

annyi román visszautasítani? Mert bizonyára sok románnak is meg fogják tagadni a felvételeit.

A helyes kisebbségi politika

Ebből adódik a második kérdés: okos-e az politika? Helyes-e a kisebbségi ifjuságot erőszakkal eltávolítani a román tudománytól? A román állam konszolidálásának nem-e fog ez ártani? Mert egy dolgot nem szabad elfelejteni: nem arról van szó, hogy néhány ezer vagy tízezer kisebbségi él az országban, akiknek együttműködésétől eltekintethetnek.

Az ország lakosságának egynegyed része kisebbségi. Olyan valóság ez, amellyel számot kell vetni.

És nem hiszem, hogy megengedhetnék magunknak azt a veszedelmes luxust, hogy eltávolítsuk magunktól és az állam érdekeitől négy millió ember lelkét. A mi politikánk, ellenkezőleg, oda kellene, hogy irányuljon, hogy közel hozza őket a román kultúrához, megértesse és megszerettesse velük azt.

Ezt a magatartást kell tanusitanunk különösképpen a zsidó elemmel szemben, amelynek sem politikai, sem lelki okai nincsenek arra, hogy az ország határain kívül álló érdekek felé gravitáljon.

Am a mi kulturánk főpapjai nem akarják ezt az egyszerű igazságot megérteni. Siettek az egyetemeken való rend hámis cögére alatt elégtételt szolgáltatni a rendbontások értelmi szerzőinek és felbátorítsák őket hasonló megszorító intézkedésekkel, amelyeknek célját ők is jól értik.”

LEGÚJABB SPORT

A bucuresti Makabi csoportjában bajnok lett

Bucuresti, május 28. Ismeretes, hogy a Nemzeti Bajnokság B) csoportjában a bajnokságok befejeződtek, sőt a minősítő küzdelem is megindult. Az 1. csoportban a bajnokság kérdése vasárnap dőlt el Constantan a Makabi és Viktoria mérkőzésén. A mérkőzést a Makabi nyerte, a szerzett két pontjával egyforma pontszámmal ugyan, de jobb gólaránnyal az ACFR előtt csoportjában első lett. A két első helyezése számokban:

1. Makabi 14 8 3 3 31 13 39
2. ACFR 14 8 3 3 35 15 19

Mint hogy százalékra átszámítva a Makabi gólaránya 2.38, míg az ACFR-é 2.33 százaléka, a Makabi jobb gólaránnyal első.

Fegyverkezési egyenjogúságot követelt Gömbös a magyar képviselőházban

„Magyarország bizik a Népszövetségben, de szükség esetén önkényhez volna kénytelen fordulni”. Kötelező katonai szolgálat Magyarországon?

Budapest, május 28. A magyar képviselőház mai ülésén a nemzetvédelmi vita kapcsán Gömbös miniszterelnök és hadügyminiszter nagy beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

— Magyarország egyik legnagyobb fontosságú problémája az egyenlőség kérdése, amelynek elismerése még késik. Magyarországot csak a békevágy vezeti, de egyes népek lefegyverzése veszedelmet jelent Európára békéjére, mert a felfegyverzett államok mindig könnyű zsákmánynak fogják ezeket tekinteni. Annak, hogy Magyarország bármilyen konferencián is résztvegyen elkerülhetetlen feltétele, hogy mielőbb megadják Magyarországnak a jogegyenlőséget.

Magyarország ezt nem önkényesen követeli, hanem jogaiban bízva, meg fogja várni, míg az európai nagyhatalmak meg fog-

ják adni számára ezt az eddig hiányzó nemzeti szuverenitást. Ebben a kérdésben Magyarország nem követi Németország példáját, annál is inkább, mert tagja a Népszövetségnek és bizik annak igazságos szellemében. Nagyon kellemetlen volna Magyarország számára, ha önkényes eszközökkel kellene folyamodnia. Magyarország kéri tehát, ismerjék el az általános katonai kötelezettség bevezetésének jogát, két éves maximális szolgálati idővel és kéri a kisanant államokkal egyenrangú légi fegyverkezési jogot, hogy a védekezés lehetőségét megadják számára. Még ezek után is Magyarország kisebb hadserege lesz, mint a kisanant államainak, de Magyarország számára elsősorban fontos az, hogy morális elégtételt kapjon. A magyar nép nem érezheti magát a jelenben és a jövőben is a rabizottság jármájában. Beszéde végétével a megegyezés és a béke-politika vágyát hangoztatta Gömbös.

Légi egyezmény kötésére irányuló értekezletet készít elő az angol kormány

Baldwin nagy beszédét mondott a légi egyezmény megkötése érdekében június 6-án mond le Macdonald. Simon is távozik a külügyi tárca éléről

A német kormány nem kérte gyarmatai visszatérését a Népszövetségbe való visszatérés feltételeként

London, május 28. (Rador). Baldwin tegnap este beszédet mondott, amelyben foglalkozott az Európában megnyilvánuló féltékenységgel. Többek között ezeket mondta: „A locarnói egyezmény aláírói számára az első feladat megismerélni a locarnói szellem folytatását légi paktum hozzácsatolása útján, amely, remélem a légi fegyverkezések limitálására is vonatkozhat. Hitler ehhez elvben hozzájárult. A legveszedelmesebb fegyver az aviatika és annak korlátozása, véget vetne a légi fegyverkezéseknek.

Baldwin ezután sajnálkozását fejezte ki, hogy az Egyesült Államok nem tagjai a Népszövetségnek. Talán most van a legkedvezőbb pillanat évek óta, hogy a légi paktum kérdését teljes egészében tanulmányozás tárgyává vegyük. Nem hiszem, hogy egyetlen ország legyen Európában, amely a háborút akarja, mikor annyi nehézség vár megoldásra. Európa pacifikálása érdekében a legnagyobb szolgálatot a nagyhatalmak akkor végezhetik, ha a fegyverkezések limitálásának és megszüntetésének kérdését tartják szem előtt. Az én és kormányom célja a biztonság fenntartása szigetünk számára és az, hogy a lehetőség szerint a többi nemzetel összhangban dolgozzunk és hogy kövessünk el mindent a fegyverkezések korlátozása érdekében és a biztonságért az európai nemzetek számára.

London, május 28. Előkészítő lépések folynak a nyugati légi egyezményt kidolgozó értekezlet összehívására. A megegyezésnek az lesz a feladata, hogy kiküszöbölje a további légi fegyverkezési versenyt. Az értekezleten öt ország és pedig Francia, Olasz, Németország, Belgium és Anglia fognak résztvevni.

Egyébként az angol törvényhozás június 7-én fogja megkezdeni pünkösdi szünetét. A szünet előtti utolsó ülésen bejelentik, hogy Macdonald visszavonul a miniszterelnökségtől s utódjának Baldwint ajánlotta. Politikai körökben úgy hírlik, hogy Simon is megváltik a külügyi tárca vezetésétől s utódja Eden lesz. Baldwin a jelek szerint változatlanul fenn kívánja tartani a kormány nemzeti jellegét s így abban az eddigi kormányt támogató pártok reprezentánsai ismét helyet fognak foglalni.

Baldwin, május 28. (Rador). Jólétesült körök kétségbevonják, hogy az angol nagykövetnek adott válaszában a német kormány gyarmatokat kért volna a Népszövetségbe való visszatérésének feltételéül. Más-különbösen az angol közleményre nem kaptak semmilyen választ.

London, május 28. Beavatott helyről származó értesülések szerint a félhivatalos német-angol tengerészeti megbeszélések június 4-én kezdődnek az angol fővárosban. Német részről von Ribbentrop fog tárgyalni az angol megbívevővel.

Genfi jelentés szerint a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy a szovjet arra készül, hogy már közlelebbről feltegye a kérdést Németországnak, mi a keleti politikájának célja?

Róma, május 28. A délutáni lapok melegeggedéssel kommentálják a német részről kiadott közleményt, amely cáfolja azt a híresztelést, hogy Németország hadianyagot szállítana Abessziniának. Újabb római jelentés szerint újabb szállítóhajók indultak utba csapatokkal és hadianyaggal olasz Keletafrika felé.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. 1. Nyomda Utca, Sirada Barca L. Pop 14. Telefon: 9-74.

CENZURA

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-7
Havonta 110, má-
jusra 600, egészé-
földre: Havonta
félre 12, egészé-
detések díjszabá-
KELET“ az erde-
dőség egyetlen
Cikkeink utányo-
rás megjelölésé-
60

Honszerilem és a

Franciaország ismét sa-
ságot él át, ami ebben az
egybeesik a legkomolyabb
A frank elleni spekulác-
kísértete egyformán rémü-
polgárt, a munkást és a p-
a jobboldal elszánt csatár
használja fel az alkalmat
varodást kiméletlen polit-
nája fel.

A pénzügyi válság a ké-
megingatta s nem lehet
legközelebbi órákban ism-
szere sűvít végig Francia-
Minden francia kisenber
a holnap elé, amely kicsin
rének vagy jövedelmén
hozhatja, ha a spekulánc-
frank ellen nem sikerül ké-
Csak a haute-finance, s
köreiben észlelhető nyug-
iemző mozgolódás a na-
közepette.

Ezek az urak és hölgy-
állandóan a szélső nacional-
lékos honszerilem frázis-
alatt Franciaország lakó-
legnagyobb aggodalmak-
elébe, — repülőgépek sz-
ban hatalmas aranyrudá-
ékszereket és drágaköveket
a haza földjéről egy ideg-
Ami annak a bizonyosága
sokkal inkább ragaszkodni
hoz, amely csak annyiban
szent és magasabbrendű
ben aranyésgűket ki tud
ebben az esetben a franciá-
ban kedves számukra, az
járulni gazdaságuk növel-
a pillanatban közbömb-
a népek a sorsa, mihelyt
gával és szorongásával
azonosítaniok.

A honszerilem eme kilt-
bandákat szerveznek, hog-
sejt letörhessék, a kik min-
nek, szélső nacionalista
lőznak: a valóságban, té-
a legigazibb internaciona-
a pillanatban eserben hag-
kat, mihelyt ez a haza ne-
többé szabad zsákmány-
te

A francia pénzarizstokr-
tése a legmegafolthatatlan
a szélső nacionalista jel-
kapcsolatban annak, hogy
gött nem népiüknek és ors-
retele, hanem a legridege-
nebb érdekek húzódnak m-

Limitálás...

A romániai kisebbségek
szetesen mindenekelőtt is
uton vannak ahhoz, hogy
kössenek közelebbi ismer-
Jön a limitálás.

Limitálni annyit jelen-
kereteket szabni.

Az egyetemközi tanács
gatók számanak limitálás-
tuális túltengés társadal-
ja megóvni az ország be-
galmát.

Mindenekelőtt is: téved-
az országban az intellekt-
egyikén túltermelés volna.
fel nyolcezer munkanélkü-
az iskolaköteles gyermek-
zaléka látogatja az elemi-
beszélnek az orvosi pályá-
kor az újszülöttek 60 szá-
az első esztendő sem és
szifilisz százával és ezré-
kat a falvakon.

Legfeljebb a jogikar tu-
ne komoly formában bes-
Ez azonban nem jöcím-
szerezésen numerus null-
nem indok arra, hogy be-
kapuit a tanulni vágyó i-
tegoriái előtt.

Mert erről van szó.
Nem mi mondjuk: a r-
egyik legkimagaslóbb sz-
meg, hogy a felvételi vizs-
sebségeknek a román eg-